

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
และบริษัทย่อย

งบการเงิน

ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>การรับรู้รายได้ - เบี้ยประกันภัยรับ</p> <p>กลุ่มบริษัทมีการรับประกันภัยชีวิตให้กับลูกค้าเป็นจำนวนมากภายในหลากหลายประเภทและจำนวนของกรรมธรรม์และช่องทางการจำหน่าย กลุ่มบริษัทรับรู้เบี้ยประกันภัยรับเป็นรายได้ตั้งแต่วันที่เริ่มคุ้มครองตามที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ ทั้งนี้กลุ่มบริษัทมีขั้นตอนการพิจารณาการรับประกันภัยซึ่งวันที่อนุมัติการรับประกันภัยอาจแตกต่างจากวันที่เริ่มคุ้มครอง</p> <p>ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ การรับรู้รายได้ค่าเบี้ยประกันภัยรับตรงตามงวดบัญชี โดยถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชี เรื่อง การรับรู้รายได้ และรายละเอียดรายได้จากการรับประกันภัยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.2 และข้อ 27 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การทดสอบการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การทดสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในรวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารประกอบการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ รวมถึงเบี้ยประกันภัยรับในช่วงใกล้วันสิ้นรอบและหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานโดยพิจารณาข้อมูลวันที่กรรมธรรม์มีผลบังคับใช้ในกรรมธรรม์ที่ออกให้กับผู้ถือกรรมธรรม์ว่ามีการรับรู้รายการในงวดบัญชีที่เหมาะสม - ตรวจสอบเอกสารประกอบรายการที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป (Journal Entries) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ - การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายได้เบี้ยประกันภัยรับ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>ประมาณการหนี้สินสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวจำนวน 277,489 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.79 ของหนี้สินรวม ซึ่งเป็นยอดสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่มีผลบังคับอยู่ และคำนวณโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Valuation: NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ข้อสมมติคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงตลอดอายุกรมธรรม์ (Lock-in Assumption) โดยบวกเพิ่มด้วยสำรองร้อยละ 4 ของสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิคงที่ สำหรับความเสี่ยงจากการที่ข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง นอกจากนี้กลุ่มบริษัททดสอบความเพียงพอของหนี้สินมีทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หากหนี้สินมีจำนวนไม่เพียงพอบริษัทจะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น วิธีการทดสอบความเพียงพอของหนี้สินคำนวณด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) โดยใช้ข้อสมมติที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุด (Best-estimate Assumption) ของภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัย ณ ขณะนั้น ข้อสมมติสำคัญที่ใช้ในการคำนวณ ประกอบด้วย อัตราภาระ อัตราคิดลด อัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ และอัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน เป็นต้น</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว • การทดสอบการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว • การทดสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในรวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว และ • การตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีซึ่งเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้ประเมินข้อมูลหลักและข้อสมมติที่สำคัญ แบบจำลองทางการเงินด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) ซึ่งฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทใช้ในการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน โดยการทดสอบข้อมูลที่ใช้ในการประมาณการสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวกับแหล่งที่มาของข้อมูล ประเมินข้อสมมติแบบจำลองทางการเงินและเปรียบเทียบข้อสมมติที่ฝ่ายบริหารของบริษัทใช้กับแหล่งข้อมูลภาพรวมของธุรกิจประกันชีวิต ในส่วนของข้อสมมติทางด้านเศรษฐกิจมีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อสมมติดังกล่าวกับข้อมูลทางการเงินและเศรษฐกิจ ทดสอบแบบจำลองทางการเงิน ประเมินวิธีการที่ใช้ในการคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวว่าเป็นไปตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยและประกาศของ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติอาจส่งผลกระทบต่อสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือการวัดมูลค่าของประมาณการสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชี เรื่อง สารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาว รายละเอียดสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในวัดมูลค่าสารองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 4.14.1 ข้อ 21.1 และข้อ 21.5.1 ตามลำดับ</p>	<p>คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย วิเคราะห์และสอบทานรายการเคลื่อนไหวของยอดสารองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารประกอบรายการที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป (Journal Entries) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สารองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว - การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสารองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งข้าพเจ้าได้รับข้อมูลอื่นในรายงานประจำปีฉบับเตรียมเผยแพร่ก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลอื่นดังกล่าว

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อมูลอื่นในรายงานประจำปีฉบับเตรียมเผยแพร่ โดยไม่พบว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ข้าพเจ้าต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ จากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัย
เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปลักษณะความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ชวลา เทียนประเสริฐกิจ

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทสु ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	13,441,883	9,825,592	13,367,366	9,745,784
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	7	1,800,658	1,910,397	1,800,658	1,910,397
รายได้จากการลงทุนค้างรับ		2,679,747	2,690,939	2,679,747	2,690,939
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	8, 21	549,701	539,180	549,701	539,180
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	9	1,044,316	703,965	1,044,316	703,965
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	10	998,121	274,887	998,121	274,887
สินทรัพย์ลงทุน					
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
เงินลงทุนเพื่อค้า	11	20,856	33,497	20,856	33,497
เงินลงทุนเพื่อขาย	11	80,104,389	75,171,941	80,104,389	75,171,941
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	11, 34, 35	219,980,163	217,424,076	219,980,163	217,424,076
เงินลงทุนทั่วไป	11	31,338	30,302	31,338	30,302
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	56,409	98,437
เงินให้กู้ยืม	14	10,226,054	11,561,541	10,226,054	11,561,541
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	16,686	17,752	16,686	17,752
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	1,425,696	1,333,668	1,425,472	1,331,795
ค่าความนิยม	17	4,955	4,955	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	3,932	3,745	3,932	3,615
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	19	920,739	2,154,027	920,739	2,154,027
สินทรัพย์อื่น	20	430,840	897,385	395,501	861,097
รวมสินทรัพย์		<u>333,680,074</u>	<u>324,577,849</u>	<u>333,621,448</u>	<u>324,553,232</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
หนี้สิน					
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	21	286,641,828	283,281,023	286,641,817	283,280,931
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	22	1,128,743	585,436	1,128,743	585,436
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	10	118,273	644,294	118,273	644,294
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		90,826	7,537	90,826	7,537
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	23	213,860	178,637	211,877	177,112
หนี้สินอื่น	24	1,226,094	1,372,766	1,215,357	1,362,192
รวมหนี้สิน		289,419,624	286,069,693	289,406,893	286,057,502
ส่วนของเจ้าของ					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 1,708,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		1,708,000	1,708,000	1,708,000	1,708,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	25				
หุ้นสามัญ 1,707,566,000 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ชำระครบแล้ว		1,707,566	1,707,566	1,707,566	1,707,566
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	25	3,360,993	3,360,993	3,360,993	3,360,993
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	26	170,800	170,800	170,800	170,800
เงินสำรองทั่วไป		400,000	400,000	400,000	400,000
ยังไม่ได้จัดสรร		31,055,142	27,908,092	31,039,624	27,894,514
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ					
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย					
- สุทธิจากภาษีเงินได้	11	7,535,572	4,961,857	7,535,572	4,961,857
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน					
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ		(4,781)	(4,700)	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท		44,225,292	38,504,608	44,214,555	38,495,730
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		35,158	3,548	-	-
รวมส่วนของเจ้าของ		44,260,450	38,508,156	44,214,555	38,495,730
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ		333,680,074	324,577,849	333,621,448	324,553,232

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
การดำเนินงานต่อเนื่อง					
รายได้					
เบี้ยประกันภัยรับ	27, 33	35,692,324	40,891,995	35,692,429	40,892,094
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	27, 33	(1,343,318)	(1,303,543)	(1,343,318)	(1,303,543)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ		34,349,006	39,588,452	34,349,111	39,588,551
หัก สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	27	(41,246)	(34,237)	(41,246)	(34,237)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ		34,307,760	39,554,215	34,307,865	39,554,314
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	27	351,358	374,928	351,358	374,928
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	33	12,631,630	12,255,040	12,631,630	12,202,360
ผลกำไรจากเงินลงทุน	11	1,072,055	1,486,223	1,072,055	1,486,223
ผลกำไรจากการปรับมูลค่าสุทธิ	31	347,194	61,976	347,194	61,976
รายได้อื่น	33	192,055	137,944	170,669	120,029
รวมรายได้		48,902,052	53,870,326	48,880,771	53,799,830
ค่าใช้จ่าย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	27	3,580,422	17,313,055	3,580,422	17,313,055
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	27, 33	35,505,321	25,562,448	35,505,321	25,562,448
หัก ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย และค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	27	(740,827)	(891,203)	(740,827)	(891,203)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	27, 33	3,004,479	3,465,084	2,993,711	3,455,234
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	27	610,307	857,176	610,199	857,157
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	28	1,636,429	1,770,547	1,629,994	1,763,969
รวมค่าใช้จ่าย		43,596,131	48,077,107	43,578,820	48,060,660
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,305,921	5,793,219	5,301,951	5,739,170
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	19	(918,025)	(813,149)	(918,025)	(813,149)
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		4,387,896	4,980,070	4,383,926	4,926,021
การดำเนินงานที่ยกเลิก					
ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	13	(3,597)	(19,840)	-	-
กำไรสุทธิ		4,384,299	4,960,230	4,383,926	4,926,021
การแบ่งปันกำไรสุทธิสำหรับปี					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		4,387,856	4,980,056	4,383,926	4,926,021
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก		(1,870)	(10,317)		
		4,385,986	4,969,739		
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		40	14		
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก		(1,727)	(9,523)		
		(1,687)	(9,509)		
		4,384,299	4,960,230		

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
กำไรสำหรับปี	4,384,299	4,960,230	4,383,926	4,926,021	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	11, 32	3,643,438	(3,871,715)	3,643,438	(3,871,715)
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริงจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	11, 32	(426,294)	(1,519,265)	(426,294)	(1,519,265)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	32	(155)	(496)	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19, 32	(643,429)	1,078,196	(643,429)	1,078,196
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		2,573,560	(4,313,280)	2,573,715	(4,312,784)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	32	(14,726)	21,187	(14,606)	20,933
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19, 32	2,921	(4,187)	2,921	(4,187)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		(11,805)	17,000	(11,685)	16,746
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้		2,561,755	(4,296,280)	2,562,030	(4,296,038)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		6,946,054	663,950	6,945,956	629,983
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท		6,947,815	673,696	6,945,956	629,983
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		(1,761)	(9,746)		
		6,946,054	663,950		
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	37				
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		2.570	2.916		
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	13	(0.001)	(0.006)		
กำไรสำหรับปี		2.569	2.910	2.567	2.885

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

		งบการเงินรวม										
		ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท										
		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของ					
		ส่วนเกิน		กำไรสะสม		ส่วนเกินจากการแลกเปลี่ยนจาก		ผลต่างของอัตรา		ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของ		
		ทุนที่ออก	ส่วนเกิน	จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม	ส่วนเกินจากการแลกเปลี่ยนจาก	ส่วนเกินจากการแลกเปลี่ยนจาก	ผลต่างของอัตรา	ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของ	รวมส่วน	ส่วนของผู้ถือหุ้น	รวม
		และชำระแล้ว	มูลค่าหุ้นสามัญ	สำรองทั่วไป	สำรองทั่วไป	ยังไม่ได้จัดสรร	กำไรสุทธิ	เงินตราต่างประเทศ	เงินตราต่างประเทศ	ของบริษัทย่อย	ของบริษัทย่อย	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	23,841,906	9,274,641	(4,441)	38,751,465	13,294	38,764,759	
เงินปันผลจ่าย	38	-	-	-	-	(920,553)	-	-	(920,553)	-	(920,553)	
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี		-	-	-	-	4,969,739	-	-	4,969,739	(9,509)	4,960,230	
กำไรเบ็ดเสร็จก่อนสำหรับปี		-	-	-	-	-	(4,312,784)	-	(4,312,784)	-	(4,312,784)	
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเดี่ยว		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- สุทธิจากภาษีเงินได้		-	-	-	-	17,000	-	-	17,000	-	17,000	
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		-	-	-	-	-	-	(259)	(259)	(237)	(496)	
แตกต่างของอัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ		-	-	-	-	-	(4,312,784)	(259)	(4,571,784)	-	(4,571,784)	
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ		-	-	-	-	-	-	(259)	(259)	(237)	(496)	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	-	4,986,739	(4,312,784)	(259)	673,696	(9,746)	663,950	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,908,092	4,961,857	(4,700)	38,504,608	3,548	38,508,156	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุ๊ปพีพีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : ล้านบาท)

		งบการเงินรวม									
		ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท									
		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของควบคุมของบริษัทย่อย				
		ส่วนเกินจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน		ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ		ส่วนเกินจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของควบคุมของบริษัทย่อย		ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท		รวม	
		ส่วนเกิน	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	รวม
หมายเหตุ	และชำระแล้ว	ทุนที่ออก	ส่วนเกิน	มูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	รวม	
		1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,908,092	4,961,857	(4,700)	38,504,608	3,548	38,508,156
38	เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	(1,227,131)	-	-	(1,227,131)	-	(1,227,131)
	การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-	-	-	-	-	33,371	33,371
	กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	-	-	-	-	4,385,986	-	-	4,385,986	(1,687)	4,384,299
	กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	2,573,715	-	2,573,715	-	2,573,715
	กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนต่อขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	(11,805)	-	-	(11,805)	-	(11,805)
	ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	(81)	(81)	(74)	(155)
	ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าเงิน	-	-	-	-	-	-	(81)	(81)	(74)	(155)
	ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	(81)	(81)	(74)	(155)
	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	170,800	400,000	4,374,181	2,573,715	(81)	6,947,815	(1,761)	6,946,054
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	31,055,142	7,535,572	(4,781)	44,225,292	35,158	44,260,450

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หมายเหตุ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		ยังไม่ได้จัดสรร	รวม	องค์ประกอบอื่นของ	
			จัดสรรแล้ว	สำรองทั่วไป			ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	23,872,300	38,786,300	9,274,641	
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	(920,553)	(920,553)	-	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	4,926,021	4,926,021	-	4,926,021
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	(4,312,784)	(4,312,784)
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	-	-
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	16,746	16,746	(4,312,784)	16,746
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,942,767	4,942,767	(4,312,784)	629,983
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,894,514	38,495,730	4,961,857	38,495,730

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ					องค์ประกอบอื่นของ	
		กำไรสะสม					ส่วนของผู้ถือหุ้น	
หมายเหตุ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม		ส่วนเกินทุนจากการ วัดมูลค่าเงินลงทุน เผื่อขาย - สุทธิจาก ภาษีเงินได้	รวม	
				สำรองทั่วไป	ยังไม่จัดสรร			
	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,894,514	4,961,857	38,495,730	
38	-	-	-	-	(1,227,131)	-	(1,227,131)	
	-	-	-	-	4,383,926	-	4,383,926	
	-	-	-	-	-	2,573,715	2,573,715	
	-	-	-	-	(11,685)	-	(11,685)	
	-	-	-	-	4,372,241	2,573,715	6,945,956	
	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	31,039,624	7,535,572	44,214,555	

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562
 เงินปันผลจ่าย
 กำไรสำหรับปี
 กำไรเบ็ดเสร็จก่อนสำหรับปี
 กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย
 - สุทธิจากภาษีเงินได้
 ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์
 ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้
 กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี
 ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน				
เบี้ยประกันภัยรับจากการรับประกันภัยโดยตรง	35,595,501	40,667,069	35,595,607	40,667,132
เงินจ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัยต่อ	(547,659)	(1,239,061)	(547,659)	(1,239,061)
ดอกเบี้ยรับ	10,780,312	10,027,840	10,780,301	9,975,117
เงินปันผลรับ	1,870,943	2,003,420	1,870,943	2,003,420
รายได้จากการลงทุนอื่น	1,528,950	1,421,096	1,528,950	1,421,096
รายได้อื่น	170,984	137,614	150,479	119,695
เงินจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน				
จากการรับประกันภัยโดยตรง	(35,150,351)	(24,729,712)	(35,150,351)	(24,729,712)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(3,129,801)	(3,569,327)	(3,119,340)	(3,567,121)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(572,964)	(674,592)	(572,856)	(674,592)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(1,523,896)	(2,176,623)	(1,519,207)	(2,152,037)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(244,877)	(369,823)	(244,877)	(369,823)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(1,102,688)	(17,911,763)	(1,098,761)	(17,859,083)
เงินให้กู้ยืม	1,362,807	(2,053,350)	1,362,807	(2,053,350)
เงินลงทุนอื่น	(4,067,140)	5,356,272	(4,067,140)	5,356,272
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	4,970,121	6,889,060	4,968,896	6,897,953
กระแสเงินสดใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน				
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(158,274)	(108,708)	(158,284)	(108,708)
เงินสดรับคืนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	38,101	-
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน	(158,274)	(108,708)	(120,183)	(108,708)
กระแสเงินสดใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินปันผลจ่าย	(1,227,131)	(920,553)	(1,227,131)	(920,553)
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,227,131)	(920,553)	(1,227,131)	(920,553)
ผลกระทบจากส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	31,606	-	-	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ	(31)	(9,999)	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	3,616,291	5,849,800	3,621,582	5,868,692
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	9,825,592	3,975,792	9,745,784	3,877,092
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	6 13,441,883	9,825,592	13,367,366	9,745,784

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไปและการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีบริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวร์นส์ ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศญี่ปุ่น เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ธุรกิจหลักของบริษัทคือการรับประกันชีวิต ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัท อยู่ที่ 23/115-121 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

งบการเงินของกลุ่มบริษัทได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป และตามวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันภัยในประเทศไทยและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) และเป็นไปตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ สื่อนำเสนอและระยะเวลาในการจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิต ลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ซึ่งเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้น โดยรวมงบการเงินของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
			2562	2561
			ร้อยละ	ร้อยละ
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ⁽¹⁾	นายหน้าประกันวินาศภัย ประกันชีวิต	ไทย กัมพูชา	99	99

⁽¹⁾ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ (ดูหมายเหตุข้อ 13)

กลุ่มบริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัท มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

กลุ่มบริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้น โดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัท

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัท และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทได้จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน สำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง สัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดทางเลือกสำหรับธุรกิจประกันภัย โดยกิจการสามารถเลือกถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย แทนการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน เป็นการชั่วคราว สำหรับรอบระยะเวลารายงานที่เริ่มก่อนวันที่ 1 มกราคม 2566 หรือก่อนมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย มีผลบังคับใช้

3. **มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกเลิกใช้**

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้น เพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุง ถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

ผู้บริหารของบริษัทได้ประเมินผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว และเห็นว่าการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัติไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน มาตรฐานเหล่านี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินเมื่อมีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว ที่มีต่องบการเงินของบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการระบุสัญญาเช่าและวิธีปฏิบัติในงบการเงินทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้นำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสัญญาเช่าเมื่อมีผลบังคับใช้ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่อผู้เช่า การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่

สำหรับการบัญชีทางด้านผู้เช่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญ โดยยกเลิกการแยกประเภทระหว่างสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้รายการสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลสำหรับสัญญาเช่าทั้งหมด ยกเว้นสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ อย่างไรก็ตาม การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงิน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17

ผู้บริหารของบริษัทได้ประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวแล้ว และเชื่อว่า จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่อง สัญญาประกันภัย ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดทางเลือกสำหรับธุรกิจประกันภัย โดยยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน เป็นการชั่วคราว หากกิจการเข้าเงื่อนไขที่กำหนดโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ โดยให้ผู้รับประกันภัยสามารถเลือกถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย สำหรับงบการเงิน

ที่มีรอบระยะเวลารายงานที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 จนถึงรอบระยะเวลารายงานที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2566 หรือก่อนมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย จะมีผลบังคับใช้ หากกิจการเลือกถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นดังกล่าว กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลว่า กิจการเข้าเงื่อนไขการยกเว้นการถือปฏิบัติเป็นการชั่วคราวอย่างไร และเปรียบเทียบข้อมูลของกิจการที่ยกเว้นการถือปฏิบัติเป็นการชั่วคราวกับกิจการที่ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7

ผู้บริหารของบริษัทได้ทดสอบเงื่อนไขการนำข้อยกเว้นชั่วคราวดังกล่าวมาถือปฏิบัติ และสรุปว่าบริษัทเข้าเงื่อนไขในการเลือกใช้ข้อยกเว้นชั่วคราวดังกล่าว ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทได้เลือกถือแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย ซึ่งส่งผลให้บริษัทจะยังไม่ได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในวันที่ 1 มกราคม 2563

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2562 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ทั้งนี้ อนุญาตให้ถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไปเท่านั้น หากกิจการเลือกถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทได้พิจารณาที่จะไม่ถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัยก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจประกันภัย ที่มีต่องบการเงินของบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การจัดประเภทสัญญาประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดประเภทของสัญญาประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อ โดยการพิจารณา ลักษณะของสัญญาประกันภัย โดยสัญญาประกันภัยคือสัญญาซึ่งผู้รับประกันภัยรับความเสี่ยง ด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้เอาประกันภัย) โดยตกลงจะชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยหากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่ระบุไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้เอาประกันภัย ในการพิจารณาว่ามีการรับ ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนผลประโยชน์ ที่ต้องจ่ายกรณีที่มีเหตุการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้นกับจำนวนเงินตามภาระผูกพันที่จะต้องจ่าย ตามสัญญาหากไม่มีเหตุการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่เข้าใจเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น บริษัท จะจัดประเภทสัญญาประกันภัยดังกล่าวเป็นสัญญาการลงทุนซึ่งสัญญาการลงทุน คือสัญญาที่มีรูปแบบ ทางกฎหมายเป็นสัญญาประกันภัยและทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ไม่ได้ทำให้ ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่สำคัญ ความเสี่ยงทางการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยง จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน หรือราคา เป็นต้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดประเภทของสัญญา โดยประเมินความสำคัญของความเสี่ยงด้านการรับ ประกันภัยเป็นรายสัญญา ณ วันเริ่มต้นสัญญา หากสัญญาใดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยแล้ว จะยังคงเป็นสัญญาประกันภัยตลอดไปจนกว่าสิทธิและภาระผูกพันทั้งหมดถูกทำให้สิ้นสุดหรือ สิ้นผลบังคับ หากสัญญาใดเคยจัดประเภทเป็นสัญญาการลงทุน ณ วันเริ่มต้นสัญญา อาจจะถูก จัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยในเวลาต่อมาได้ หากพบว่าความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

สัญญาประกันภัยและสัญญาการลงทุนนี้อาจมีทั้งลักษณะการร่วมรับหรือไม่ร่วมรับผลประโยชน์ ตามดุลยพินิจ ลักษณะการร่วมรับผลประโยชน์ตามดุลยพินิจคือสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับ ผลประโยชน์เป็นจำนวนเงินเพิ่มเติมจากผลประโยชน์ที่ได้รับจากการรับประกันภัย ซึ่งมักเป็นผลประโยชน์ ส่วนใหญ่ของสัญญาประกันภัย จำนวนเงินหรือจังหวะเวลาที่จะได้รับผลประโยชน์เพิ่มนั้น จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ออกสัญญาประกันภัย ผลประโยชน์ที่จะได้รับขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน ของกลุ่มสัญญาที่ระบุไว้ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนเกิดขึ้นแล้วและ/หรือที่ยังไม่เกิดขึ้นจาก กลุ่มของสินทรัพย์ที่ระบุไว้ซึ่งถือโดยผู้ออก หรือกำไรหรือขาดทุนของบริษัท กองทุน หรือกิจการอื่น ที่ออกสัญญานี้

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดประเภทของสัญญาประกันภัยและวัดความเสี่ยงของการรับประกันภัยด้วยการพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายกรณีมรณกรรมกับจำนวนมูลค่าเวนคืนในปีนั้นๆ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทกำหนดระดับนัยสำคัญของความเสี่ยงของการรับประกันภัยจากอัตราส่วนผลประโยชน์มรณกรรมต่อมูลค่าเวนคืนที่อย่างน้อยร้อยละ 5

4.2 การรับรู้รายได้

(1) เบี้ยประกันภัยรับ

กรณีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก รับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืนตั้งแต่วันที่ที่มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ และกรณีเบี้ยประกันภัยปีต่อมารับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืนโดยจะรับรู้เมื่อถึงกำหนดชำระเฉพาะเบี้ยประกันภัยของกรมธรรม์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(2) เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ

เบี้ยประกันภัยต่อจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นรายการหักออกจากเบี้ยประกันภัยรับเมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้วตามจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์

(3) รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการเอาประกันภัยต่อถือเป็นรายได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาและรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้วเสร็จ

(4) รายได้จากการลงทุน

ดอกเบียและเงินปันผลรับจากเงินลงทุน

ดอกเบียรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

(5) ดอกเบียรับจากเงินให้กู้ยืม

ดอกเบียรับถือเป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้กู้ยืมโดยคำนวณจากยอดเงินต้นที่คงค้างยกเว้นส่วนของรายได้ดอกเบียที่ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือนใช้เกณฑ์เงินสด

(6) ผลกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน

ผลกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่ที่เกิดรายการ

(7) รายได้อื่น

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.3 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

(1) ผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน

ผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัย

ผลประโยชน์จ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อผลประโยชน์ครบกำหนดตามเงื่อนไขในกรรมธรรม์

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยสำหรับ ทั้งความเสียหายที่ได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน ซึ่งแสดงตามมูลค่าของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง และรายการปรับปรุงค่าสินไหมของงวดปัจจุบันและงวดก่อนที่เกิดขึ้นในระหว่างปีหักด้วยการรับคืนอื่น (ถ้ามี)

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

(2) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

(3) ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

4.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.5 เบี้ยประกันภัยค้ำรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
เบี้ยประกันภัยค้ำรับแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้
สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินค่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับไม่ได้
ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ณ วันสิ้น
รอบระยะเวลารายงาน

สำหรับกรมธรรม์ประเภทรายบุคคลที่มีมูลค่าเงินสดเกินกว่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับและเกินกำหนด
ชำระจากระยะเวลาที่บริษัทผ่อนผันให้แก่ลูกค้า เบี้ยประกันภัยค้ำรับดังกล่าวจะถูกชำระ โดยอัตโนมัติ
จากการอนุมัติให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน

4.6 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อแสดงตามจำนวนสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อ
ซึ่งประมาณขึ้น โดยอ้างอิงจากสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้องของสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึง
เป็นรายได้ และสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณ
สำรองประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อเมื่อมี
ข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงิน
ไม่ได้ และกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถวัดมูลค่าของจำนวนเงินดังกล่าวไว้ได้อย่างน่าเชื่อถือ
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

4.7 ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

(1) ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อแสดงตามจำนวนเงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ

เงินค้ำรับจากบริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วยค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้ำรับ ค่าสินไหม
ทดแทนค้ำรับ และรายการค้ำรับอื่นๆ จากบริษัทประกันภัยต่อยกเว้นเบี้ยประกันภัยต่อค้ำ
รับหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับ
ผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์
การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเงินค้ำรับจากบริษัทประกันภัยต่อ ณ วันสิ้นรอบ
ระยะเวลารายงาน

(2) เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อ

เงินค้างจ่ายจากบริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วย เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย และรายการค้างจ่ายอื่นๆ
ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ ยกเว้นสำรองค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงรายการประกันภัยต่อด้วยยอดสุทธิของกิจการเดียวกัน (ลูกหนี้ จากสัญญาประกันภัยต่อหรือเจ้าหนี้ประกันภัยต่อ) เมื่อเข้าเงื่อนไขการหักกลบทุกข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน มาหักกลบกัน และ
- (2) กลุ่มบริษัทและบริษัทตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน ด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

4.8 สินทรัพย์/หนี้สินตราสารอนุพันธ์

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญา จะถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าว จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.9 สินทรัพย์ลงทุน

4.9.1 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

กลุ่มบริษัทและบริษัทวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามการจัดประเภทเงินลงทุน ดังต่อไปนี้

- (1) เงินลงทุนเพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
- (2) เงินลงทุนเพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน บันทึกที่รับรู้ในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะโอนไปรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป

(3) เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย กลุ่มบริษัทและบริษัทตัดบัญชีส่วนเกิน/รับรู้ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับตราสารหนี้จัดเป็นประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดเมื่อบริษัทมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดได้ถาวร

(4) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

(5) เงินลงทุนในบริษัทย่อยที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนหรือราคาที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกรายการซื้อขายเงินลงทุนตามเกณฑ์วันที่เกิดรายการ (Transaction date) สำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารทุน และตามเกณฑ์วันที่ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (Settlement date) สำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจากประเภทหนึ่งไปเป็นอีกประเภทหนึ่ง บริษัทจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนหรือแสดงเป็นส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับต้นทุนของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารทุน และวิธีเข้าก่อนออกก่อนสำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้ในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

4.9.2 เงินให้กู้ยืมและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้กู้ยืมแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้กู้ยืมจากผลขาดทุน โดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บหนี้ไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุหนี้ และราคาประเมินของหลักทรัพย์ของลูกหนี้แต่ละรายในปัจจุบัน ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ดั่งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.9.3 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ ภายหลังจากการรับรู้การเริ่มแรก กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ 20 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

4.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์หรืออายุของสัญญาเช่าดังต่อไปนี้

อาคาร	20 ปี
อาคารชุด	20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	5 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	ตามอายุของสัญญาเช่า
เครื่องตกแต่งติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	3 ปี และ 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทและบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นอกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือ คาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการ ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อกฎบริษัทและบริษัท ตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.11 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวม ธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ ที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของ กำไรหรือขาดทุนทันที

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่าและจะทดสอบการด้อยค่า ของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัท และบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

4.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของ สินทรัพย์นั้น (ถ้ามี)

กลุ่มบริษัทและบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบ ตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะมีการประเมินการด้อยค่าของ สินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทบทวน ระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็น อย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัด คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีอายุการให้ประโยชน์ 3 ปี 5 ปี และ 10 ปี

4.13 การค้ำของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทำการประเมินการค้ำของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจค้ำของกลุ่มบริษัท และบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการค้ำเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการค้ำในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการค้ำของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อน ได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำที่รับรู้ในงวดก่อน ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการค้ำครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็น หากกลุ่มบริษัทและบริษัทไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์ในงวดก่อน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.14 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

4.14.1 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเป็นยอดสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่ สำรองดังกล่าวตั้งขึ้นสำหรับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Reserve : NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยร่วมกับสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากการที่สมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างกันไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตรา mortality ที่ได้มีการปรับปรุงจากประสบการณ์ของผู้บริหาร อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน ด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) โดยข้อสมมติสำคัญที่ใช้ในการคำนวณ ประกอบด้วย อัตราณณะที่ได้มีการปรับปรุงจากประสบการณ์ของผู้บริหาร อัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ อัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงานซึ่งเป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาวะผูกพันตามสัญญาประกันภัย ณ ขณะนั้น (Best-estimate assumption) และอัตราคิดลด ซึ่งถูกกำหนดมาจากอัตราดอกเบี้ยปราศจากความเสี่ยตามหลักเกณฑ์ในการคำนวณหนี้สินตามสัญญาประกันภัยตามเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุนตามระดับความเสี่ย บวกเพิ่มด้วยค่าชดเชยความไม่มีสภาพคล่องเพื่อสะท้อนลักษณะของหนี้สินตามสัญญาประกันภัยซึ่งไม่มีสภาพคล่อง

หากหนี้สินตามสัญญาประกันภัยที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์การทดสอบความเพียงพอของหนี้สินสูงกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทก็จะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.14.2 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งคำเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ประมาณการสำรองสินไหมทดแทนคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยคำนวณจากประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย ในอนาคตสำหรับความสูญเสี่ยที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงาน ทั้งจากรายการความสูญเสี่ยที่บริษัทได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน รวมถึงผลต่างของประมาณการสำรองสินไหมทดแทนที่คำนวณได้สูงกว่าค่าสินไหมทดแทนที่รับรู้ไปแล้วในบัญชีจะรับรู้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการรายงานให้บริษัททราบ (Incurred but not reported claim: IBNR)

4.14.3 สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ และสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

(1) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้สำหรับการประกันภัยสำหรับสัญญาระยะสั้นเพิ่มเติมและการประกันภัยกลุ่ม โดยคำนวณจากเบี้ยประกันภัยสุทธิสำหรับปีโดยวิธีเฉลี่ยรายเดือน (วิธีเศษหนึ่งส่วนยี่สิบสี่)

(2) สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด เป็นจำนวนเงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดสำรองไว้เพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่ โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

4.14.4 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย

ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่ายบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อเข้าเงื่อนไขในกรมธรรม์

4.15 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิ้นทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิ้นทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงาน ตามกฎหมายแรงงานและตามโครงการผลตอบแทนพนักงานอื่นๆ ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน นอกจากนี้กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ได้แก่ โครงการเงินรางวัลการปฏิบัติงานครบกำหนดระยะเวลา

กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้ทันทีในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.16 ประเมินการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.17 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.18 เงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท รายการต่างๆ ของแต่ละบริษัทที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละบริษัทนั้น

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีนั้น

บริษัทย่อยในต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

รายได้และค่าใช้จ่ายของบริษัทย่อยในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ใกล้เคียงกับอัตรา ณ วันที่เกิดรายการ

ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของเจ้าของ จนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป ยกเว้นผลต่างจากการแปลงค่าที่ถูกบันทึกไว้แล้วได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

4.19 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4.21 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทและบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทและบริษัท หรือถูกกลุ่มบริษัทและบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัทและบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัทและบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท

- 4.22 งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการจัดทำขึ้นโดยใช้หลักเกณฑ์ นโยบายการบัญชีและวิธีการคำนวณ เช่นเดียวกับที่ใช้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ยกเว้น นโยบายการบัญชี สำหรับส่วนงานดำเนินการที่ยกเลิก โดยกลุ่มบริษัทจะแยกแสดงรายการกำไรขาดทุนสุทธิจากภาษี ที่เกี่ยวข้องจากส่วนดำเนินงานที่ยกเลิกเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดง ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

5.1 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท ได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทและบริษัท ได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.2 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้/เงินให้กู้ยืม/เบี่ยงประกันภัยค้ำรับ

ในการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ เงินให้กู้ยืมและเบี่ยงประกันภัยค้ำรับ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้าง และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

5.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงินที่ไม่มี การซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท และบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับ ตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต (ทั้งของกลุ่มบริษัทและบริษัท และคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

5.4 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะตั้งค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่า ยุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมี ข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็น ระยะเวลานานหรือไม่จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทจำเป็นต้อง ทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และ ต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับ การคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

5.6 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้ หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัท จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิด ในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.7 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวคำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันหรือข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน โดยสะท้อนถึง การประมาณการที่ดีที่สุดตามระยะเวลาในเวลานั้น และปรับเพิ่มด้วยความเสี่ยงและค่าการเบี่ยงเบน โดยข้อสมมติหลักที่ใช้จะเกี่ยวข้องกับอัตราภาระ อัตราการเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

การประมาณเงินสำรองดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

- 5.8 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย
ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่กลุ่มบริษัทและบริษัทยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากลในการประมาณการ โดยข้อสมมติที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต อย่างไรก็ตาม ประมาณการดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุดในขณะที่นั้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างกับที่ได้ประมาณการไว้
- 5.9 สำรองความเสี่ยงภัยที่ไม่สิ้นสุด
สำรองประกันภัยสำหรับความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันภัยที่เหลืออยู่ ซึ่งการประมาณสำรองดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น
- 5.10 ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน
หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราภาระ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายละเอียดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	7,169	11,044	7,168	11,043
เงินฝากธนาคารประเภทไม่กำหนดระยะเวลาจ่ายคืน	2,152,644	2,599,619	2,078,128	2,519,812
เงินลงทุนระยะสั้นในตั๋วสัญญาใช้เงิน	11,282,070	7,214,929	11,282,070	7,214,929
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,441,883	9,825,592	13,367,366	9,745,784

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวเงินมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.38 ถึง 1.38 ต่อปี (31 ธันวาคม 2561: อัตราร้อยละ 0.38 ถึง 1.63 ต่อปี)

7. เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ยอดคงเหลือของเบี้ยประกันภัยค้ำรับจำแนกตามอายุค้ำชำระ นับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระแสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	จากการรับประกันภัยโดยตรง	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,740,698	1,864,857
ค้ำรับไม่เกิน 30 วัน	24,275	22,305
ค้ำรับ 30 - 60 วัน	33,611	18,701
ค้ำรับ 60 - 90 วัน	830	2,347
ค้ำรับเกินกว่า 90 วัน	1,244	2,187
รวมเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	1,800,658	1,910,397

สำหรับเบี้ยประกันภัยค้ำรับจากตัวแทนและนายหน้า กลุ่มบริษัทและบริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์การติดตามหนี้ให้เป็นไปตามระยะเวลาการชำระหนี้ โดยหนี้ที่เกินกว่ากำหนดชำระ กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินการตามกฎหมายกับตัวแทนและนายหน้าเป็นกรณีไป

สำหรับเบี้ยประกันภัยค้ำรับรายบุคคลซึ่งมีมูลค่าเงินสดและค้ำรับเกินกว่าระยะเวลาที่กลุ่มบริษัทและบริษัทผ่อนผันให้แก่ลูกค้า เบี้ยประกันภัยค้ำรับดังกล่าวจะถูกชำระโดยอัตโนมัติจากการอนุมัติให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมูลค่าเงินสดของกรมธรรม์ดังกล่าว

8. สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
สำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ		
สำรองสินไหมทดแทน	76,315	153,422
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	473,386	385,758
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	549,701	539,180

9. ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
เงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ	1,044,316	703,965
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	1,044,316	703,965

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อจำแนกตามอายุแสดง ได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	1,044,316	703,965
รวมเงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	1,044,316	703,965

10. สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ตราสารอนุพันธ์จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้มีมูลค่าสุทธิธรรมดดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	มูลค่าสุทธิธรรม		มูลค่าสุทธิธรรม	
	สินทรัพย์	หนี้สิน	สินทรัพย์	หนี้สิน
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง				
ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	1,598,446	8,827	551,362	143,304
ป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิ				
ในหน่วยงานต่างประเทศ	145,718	-	125,015	713
รวมตราสารอนุพันธ์	1,744,164	8,827	676,377	144,017

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562		
	จำนวนเงิน	มูลค่าสัญญา	
ตามสัญญา	สินทรัพย์	หนี้สิน	
(พันหน่วย)	(พันบาท)	(พันบาท)	
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เหรียญสหรัฐอเมริกา	516,800	886,013	78,799
ยูโร	10,000	41,854	-
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เยน	1,327,910	5,649	-
เหรียญสหรัฐอเมริกา	71,020	8,053	3,747
เหรียญสิงคโปร์	112,852	560	35,727
ยูโร	33,010	55,992	-
รวมตราสารอนุพันธ์	2,071,592	998,121	118,273

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561		
	จำนวนเงิน	มูลค่าสัญญา	
ตามสัญญา (พันหน่วย)	สินทรัพย์ (พันบาท)	หนี้สิน (พันบาท)	
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เหรียญสหรัฐอเมริกา	593,800	223,363	630,372
ยูโร	10,000	7,816	-
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เยน	1,340,910	1,140	2,980
เหรียญสหรัฐอเมริกา	92,200	6,948	1,362
เหรียญสิงคโปร์	83,256	4,682	9,580
ยูโร	29,110	30,938	-
รวมตราสารอนุพันธ์	2,149,276	274,887	644,294

ทั้งนี้ บริษัท ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนอัตราแลกเปลี่ยนของเงินลงทุน

11. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

11.1 เงินลงทุนเพื่อค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินลงทุนเพื่อค้าประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า				
ตราสารทุน	33,349	20,856	63,593	33,497
รวม	33,349	20,856	63,593	33,497
หัก ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(12,493)	-	(30,096)	-
รวมเงินลงทุนเพื่อค้า	20,856	20,856	33,497	33,497

11.2 เงินลงทุนเพื่อขาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินลงทุนเพื่อขายประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	1,962,740	2,168,147	2,000,869	2,298,545
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	25,787,235	28,299,445	25,591,351	27,181,186
ตราสารทุน	32,294,227	38,304,837	31,143,932	35,841,798
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	1,400,266	1,211,495	1,403,323	1,251,495
ตราสารทุนต่างประเทศ	9,285,118	10,120,465	8,777,100	8,598,917
รวม	70,729,586	80,104,389	68,916,575	75,171,941
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	9,374,803	-	6,255,366	-
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	80,104,389	80,104,389	75,171,941	75,171,941

11.3 เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	140,407,255	139,536,444
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	73,022,083	67,767,742
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	6,550,825	6,719,890
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	3,400,000
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	219,980,163	217,424,076

11.4 เงินลงทุนทั่วไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินลงทุนทั่วไปประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารทุน	31,338	30,302
รวมเงินลงทุนทั่วไป	31,338	30,302

11.5 ระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

	(หน่วย : พันบาท)			
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562			
	ครบกำหนด			
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	450,000	-	450,000
ตราสารหนี้เอกชน	661,602	13,305,000	11,820,633	25,787,235
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	1,400,266	-	1,400,266
บวก ค่าไถ่ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	18,623	921,814	1,438,864	2,379,301
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	680,225	16,077,080	13,259,497	30,016,802
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	1,598,869	21,428,900	117,379,486	140,407,255
ตราสารหนี้เอกชน	4,896,533	26,295,662	41,829,888	73,022,083
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	400,000	2,405,164	3,745,661	6,550,825
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	6,895,402	50,129,726	162,955,035	219,980,163

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	ครบกำหนด			
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	620,332	-	450,000	1,070,332
ตราสารหนี้เอกชน	300,000	6,288,272	19,003,079	25,591,351
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	1,403,323	-	1,403,323
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	6,954	100,773	1,382,109	1,489,836
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	927,286	7,792,368	20,835,188	29,554,842
เงินลงทุนที่จะถึงจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,239,925	16,298,787	115,997,732	139,536,444
ตราสารหนี้เอกชน	1,550,000	26,861,549	39,356,193	67,767,742
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	160,000	1,816,803	4,743,087	6,719,890
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด				
เกินกว่า 3 เดือน	3,400,000	-	-	3,400,000
รวมเงินลงทุนที่จะถึงจนครบกำหนด	12,349,925	44,977,139	160,097,012	217,424,076

11.6 เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอนุพันธ์แฝง (Structured notes)

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอนุพันธ์แฝงที่บริษัทจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถึงจนครบกำหนด มีดังต่อไปนี้

- (1) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 600 ล้านบาท และ 600 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยธนาคารพาณิชย์ ในประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ อายุคงเหลือประมาณ 1 - 9 ปี และ 2 - 10 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขโดยผู้ออกตราสารมีสิทธิในการชำระคืนก่อนกำหนดหรือเรียกเงินฝากเพิ่ม และมีดอกเบี้ยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (CMT Index)
- (2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 600 ล้านบาท และ 2,600 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 1 ปี และ 2 - 4 ปี ตามลำดับ และมีดอกเบี้ยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (CMT Index)

- (3) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินจำนวนรวม 3,614 ล้านบาท และ 3,524 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 1 - 9 ปี และ 2 - 10 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง
- (4) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินจำนวนรวม 983 ล้านบาท และ 933 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 14 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ โดยธนาคารดังกล่าววางแผนชำระรัฐบาลคิดเป็นอัตราร้อยละ 70 - 80 ของมูลค่าตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินที่ออกเพื่อเป็นหลักประกัน และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง
- (5) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วแลกเงินจำนวนรวม 466 ล้านบาท และ 448 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ อายุคงเหลือประมาณ 12 ปี และ 13 ปี ตามลำดับ มีเงื่อนไขโดยผู้ออกตราสารมีสิทธิในการชำระคืนก่อนกำหนด และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง
- (6) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วแลกเงินจำนวนรวม 1,464 ล้านบาท และ 1,577 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกเป็นสกุลเงินต่างประเทศ โดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 6 - 7 ปี และ 7 - 8 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง

11.7 เงินลงทุนที่ติดภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีราคาทุนหรือทุนตัดจำหน่ายจำนวน 64,127 ล้านบาท และ 63,357 ล้านบาท ตามลำดับ วางไว้กับนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันและเงินสำรองตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34 และ 35

11.8 ผลกำไรจากเงินลงทุน

ผลกำไรจากเงินลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ขาดทุนจากการขายเงินลงทุนเพื่อค้า	(2,973)	(6,907)
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	952,425	1,493,159
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุนที่จะถือ จนครบกำหนด	122,603	(29)
รวมกำไรจากเงินลงทุน	1,072,055	1,486,223

11.9 ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันต้นปี	6,202,322	11,593,302
กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	3,643,438	(3,871,715)
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ ของส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุน	(426,294)	(1,519,265)
ส่วนเกินกว่าทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันต้นปี	9,419,466	6,202,322
หัก ภาษีเงินได้	(1,883,894)	(1,240,465)
ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ ของมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิจากภาษี	7,535,572	4,961,857

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน	
			31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกัน วินาศภัย	ไทย	24,000	24,000	99	99	23,760	23,760
Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company	ประกันชีวิต	กัมพูชา	153,598	153,598	52 ⁽²⁾	52 ⁽²⁾	85,329	127,357
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า ⁽¹⁾			-	-			(52,680)	(52,680)
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย			177,598	177,598			56,409	98,437

⁽¹⁾ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ (ดูหมายเหตุข้อ 13)

⁽²⁾ ตามที่ระบุใน "ข้อบังคับของบริษัท"

13. การดำเนินงานที่ยกเลิก

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ ทั้งนี้บริษัทได้จัดประเภทขาดทุนสุทธิของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company เป็นการดำเนินงานที่ยกเลิก

งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ได้รวมสินทรัพย์ของการดำเนินงานที่ยกเลิกไว้จำนวน 84 ล้านบาท และ 97 ล้านบาท ตามลำดับ โดยยอดคงเหลือส่วนใหญ่เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินมัดจำ

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สำหรับการดำเนินงานที่ยกเลิกแสดงดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
การดำเนินงานที่ยกเลิก		
รายได้	28	81
ค่าใช้จ่าย	(3,625)	(19,921)
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(3,597)	(19,840)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	(3,597)	(19,840)
ขาดทุนต่อหุ้น*		
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(0.001)	(0.006)

* ขาดทุนต่อหุ้นจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสำหรับส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท

14. เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับโดยจำแนกอายุตามเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระแสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ								
	31 ธันวาคม 2562								
	เงินให้กู้ยืม								
	กรรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่นๆ		รวม		รวม
เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	8,477,915	993,315	1,640,607	886	153	-	10,118,675	994,201	11,112,876
เกินกว่ากำหนดชำระ									
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	37,315	451	-	-	37,315	451	37,766
3 - 6 เดือน	-	-	42,698	919	-	-	42,698	919	43,617
6 - 12 เดือน	-	-	9,057	339	-	-	9,057	339	9,396
มากกว่า 12 เดือน	-	-	34,104	1,931	53	2	34,157	1,933	36,090
รวม	8,477,915	993,315	1,763,781	4,526	206	2	10,241,902	997,843	11,239,745
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัย									
จะสูญ	-	-	(15,848)	(2,229)	-	-	(15,848)	(2,229)	(18,077)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	8,477,915	993,315	1,747,933	2,297	206	2	10,226,054	995,614	11,221,668

⁽¹⁾ แสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย : พันบาท)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ									
31 ธันวาคม 2561									
เงินให้กู้ยืม									
ระยะเวลาค้างชำระ	กรรมธรรม์ประกันภัย		ทรัพย์สินจำนอง		อื่นๆ		รวม		
	เป็นประกัน		เป็นประกัน				รวม		
	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	รวม
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	7,798,115	856,740	3,666,960	4,938	1,425	1	11,466,500	861,679	12,328,179
เกินกว่ากำหนดชำระ									
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	56,496	342	-	-	56,496	342	56,838
3 - 6 เดือน	-	-	21,850	224	-	-	21,850	224	22,074
6 - 12 เดือน	-	-	5,792	296	-	-	5,792	296	6,088
มากกว่า 12 เดือน	-	-	19,290	713	53	2	19,343	715	20,058
รวม	7,798,115	856,740	3,770,388	6,513	1,478	3	11,569,981	863,256	12,433,237
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัย									
จะสูญ	-	-	(8,440)	(1,071)	-	-	(8,440)	(1,071)	(9,511)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7,798,115	856,740	3,761,948	5,442	1,478	3	11,561,541	862,185	12,423,726

(1) แสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

เงินให้กู้ยืม โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกันเป็นเงินให้กู้ยืมแก่ผู้เอาประกันภัย โดยให้กู้ในวงเงินไม่เกินมูลค่าเงินสดของกรรมธรรม์ และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4.00 - 8.00 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับ การอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน กำหนดวงเงินกู้ยืมให้แก่พนักงานแต่ละราย โดยกรณีบุคคลค้าประกันด้วยวงเงินสูงสุดที่ 0.10 ล้านบาท ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.00 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานมีจำนวนเงิน 0.21 ล้านบาท และ 1.48 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานกรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวนเงินสูงสุดที่ 50 เท่าของเงินเดือนรายเดือน ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 - 6.00 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานกรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกันมีจำนวนเงิน 18 ล้านบาท และ 27 ล้านบาท ตามลำดับ

15. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
อาคารสำนักงานให้เช่า		
ราคาทุน	21,303	21,303
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(4,617)	(3,551)
มูลค่าตามบัญชี	16,686	17,752

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปี 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	17,752	18,817
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(1,066)	(1,065)
มูลค่าตามบัญชีสิ้นปี	16,686	17,752

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
อาคารสำนักงานให้เช่า	22,646	23,127

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์วิธีวิเคราะห์มูลค่าจากต้นทุน (Cost Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า คือ การประมาณการต้นทุนในการสร้างอาคารทดแทนใหม่ตามราคา ณ ปัจจุบัน แล้วหักลบด้วยค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งาน และบวกด้วยมูลค่าตลาดของที่ดิน

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจำนวน 0.90 ล้านบาท (2561: 0.83 ล้านบาท)

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการเปลี่ยนแปลงของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม						รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคารและ	อาคารชุด	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ราคาทุน							
1 มกราคม 2561	794,246	711,076	36,633	650,201	19,908	9,808	2,221,872
ซื้อเพิ่ม	-	697	-	21,543	20,955	66,351	109,546
จำหน่าย	-	(220)	-	(18,649)	-	-	(18,869)
ปรับปรุง	-	-	-	-	-	(406)	(406)
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า งบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	(15)	-	4	-	-	(11)
โอนเข้า (ออก)	-	44,795	-	8,962	-	(53,757)	-
31 ธันวาคม 2561	794,246	756,333	36,633	662,061	40,863	21,996	2,312,132
ซื้อเพิ่ม	-	516	-	27,108	6,750	147,024	181,398
จำหน่าย/ตัดจำหน่ายระหว่างงวด	(2,900)	(8,610)	-	(6,440)	-	-	(17,950)
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า งบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	(31)	-	(27)	-	-	(58)
โอนเข้า (ออก)	-	200	-	-	-	(200)	-
31 ธันวาคม 2562	791,346	748,408	36,633	682,702	47,613	168,820	2,475,522
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2561	-	357,797	25,950	508,147	15,424	-	907,318
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	(220)	-	(18,562)	-	-	(18,782)
ปรับปรุง	-	1	-	(1)	-	-	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	32,186	1,831	51,448	4,463	-	89,928
31 ธันวาคม 2561	-	389,764	27,781	541,032	19,887	-	978,464
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(7,323)	-	(6,362)	-	-	(13,685)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,221	1,833	46,687	6,306	-	85,047
31 ธันวาคม 2562	-	412,662	29,614	581,357	26,193	-	1,049,826
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2561	794,246	366,569	8,852	121,029	20,976	21,996	1,333,668
31 ธันวาคม 2562	791,346	335,746	7,019	101,345	21,420	168,820	1,425,696
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม							
2561						พันบาท	89,928
2562						พันบาท	85,047

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม
	อาคารและ ส่วนปรับปรุง		เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์		งานระหว่าง ก่อสร้าง		
	ที่ดิน	อาคารเช่า	อาคารชุด	สำนักงาน	ยานพาหนะ	ก่อสร้าง	
ราคาทุน							
1 มกราคม 2561	794,246	708,354	36,633	648,573	19,908	9,808	2,217,522
ซื้อเพิ่ม	-	697	-	21,534	20,955	66,351	109,537
จำหน่าย	-	(220)	-	(18,649)	-	-	(18,869)
ปรับปรุง	-	-	-	-	-	(406)	(406)
โอนเข้า (ออก)	-	44,795	-	8,962	-	(53,757)	-
31 ธันวาคม 2561	794,246	753,626	36,633	660,420	40,863	21,996	2,307,784
ซื้อเพิ่ม	-	516	-	27,108	6,750	147,024	181,398
จำหน่าย	(2,900)	(6,032)	-	(6,245)	-	-	(15,177)
โอนเข้า (ออก)	-	200	-	-	-	(200)	-
31 ธันวาคม 2562	791,346	748,310	36,633	681,283	47,613	168,820	2,474,005
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2561	-	356,933	25,950	507,439	15,424	-	905,746
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	(220)	-	(18,562)	-	-	(18,782)
ปรับปรุง	-	1	-	(1)	-	-	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	31,658	1,833	51,070	4,464	-	89,025
31 ธันวาคม 2561	-	388,372	27,783	539,946	19,888	-	975,989
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	(6,032)	-	(6,221)	-	-	(12,253)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,221	1,833	46,437	6,306	-	84,797
31 ธันวาคม 2562	-	412,561	29,616	580,162	26,194	-	1,048,533
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2561	794,246	365,254	8,850	120,474	20,975	21,996	1,331,795
31 ธันวาคม 2562	791,346	335,749	7,017	101,121	21,419	168,820	1,425,472
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม							
2561						พันบาท	89,025
2562						พันบาท	84,797

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่ง ซึ่งตัดค่าเสื่อมราคา
หมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ ราคาทุนเดิมก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวในงบการเงินรวม
มีจำนวนประมาณ 632 ล้านบาท และ 598 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : 631 ล้านบาท และ
598 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีที่ดินและอาคารจำนวนหนึ่งซึ่งเลิกใช้งานแล้วแต่ไม่เข้าเงื่อนไขการจัดเป็นสินทรัพย์รอการขาย ราคาทุนเดิมก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
ที่ดิน	580	580
อาคาร	1,928	1,928
ส่วนปรับปรุงทรัพย์สินที่เช่า	10,426	10,426
ทรัพย์สินดำเนินงาน	2,203	2,203
คอมพิวเตอร์	89	111
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	5,347	5,347
รวม	20,573	20,595

17. ค่าความนิยม

ค่าความนิยมเกิดจากเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 บริษัทได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์ันส์ โบรคเกอร์ จำกัด (“บริษัทย่อย”) โดยการซื้อหุ้นทุนและสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยและมูลค่าสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากการรวมธุรกิจน้อยกว่าสิ่งตอบแทนที่โอนให้ทำให้เกิดค่าความนิยมจากการซื้อธุรกิจ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 งบการเงินรวมมีค่าความนิยมคงเหลือจำนวน 5.0 ล้านบาท และ 5.0 ล้านบาท ตามลำดับ

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
1 มกราคม 2561	113,212	65	113,277
เพิ่มขึ้น	1,227	-	1,227
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(2)	-	(2)
โอนเข้า (ออก)	65	(65)	-
31 ธันวาคม 2561	114,502	-	114,502
เพิ่มขึ้น	1,113	1,787	2,900
ตัดจำหน่ายระหว่างงวด	(663)	-	(663)
31 ธันวาคม 2562	114,952	1,787	116,739
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
1 มกราคม 2561	102,025	-	102,025
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	8,732	-	8,732
31 ธันวาคม 2561	110,757	-	110,757
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	2,050	-	2,050
31 ธันวาคม 2562	112,807	-	112,807
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
31 ธันวาคม 2561	3,745	-	3,745
31 ธันวาคม 2562	2,145	1,787	3,932
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2561		พันบาท	8,732
2562		พันบาท	2,050

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรม		
	โปรแกรม คอมพิวเตอร์	คอมพิวเตอร์ ระหว่างพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
1 มกราคม 2561	112,466	65	112,531
เพิ่มขึ้น	1,227	-	1,227
โอนเข้า (ออก)	65	(65)	-
31 ธันวาคม 2561	113,758	-	113,758
เพิ่มขึ้น	1,113	1,787	2,900
31 ธันวาคม 2562	114,871	1,787	116,658
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
1 มกราคม 2561	101,651	-	101,651
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	8,492	-	8,492
31 ธันวาคม 2561	110,143	-	110,143
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	2,583	-	2,583
31 ธันวาคม 2562	112,726	-	112,726
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
31 ธันวาคม 2561	3,615	-	3,615
31 ธันวาคม 2562	2,145	1,787	3,932
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2561		พันบาท	8,492
2562		พันบาท	2,583

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ซึ่งตัดจำหน่ายเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่โดยราคาทุนเดิมก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีจำนวนรวมประมาณ 99 ล้านบาท และ 91 ล้านบาท ตามลำดับ

19. สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

19.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยผลกระทบทางภาษีที่เกิดจากรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
	31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
สำรองประกันภัยสำหรับ						
สัญญาประกันภัยระยะยาว	2,421,923	2,757,470	(335,547)	(294,320)	-	-
สำรองค่าสินไหมทดแทน	16,577	18,633	(2,056)	360	-	-
สำรองผลประโยชน์พนักงาน						
ระยะยาว	41,019	28,224	9,874	(13,008)	2,921	(4,187)
อื่นๆ	14,151	15,853	(1,702)	14,299	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,493,670	2,820,180	(329,431)	(292,669)	2,921	(4,187)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
เงินลงทุนเพื่อขาย	1,572,931	666,153	263,349	141,469	643,429	(1,078,196)
อื่นๆ	-	-	-	(2,536)	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,572,931	666,153	263,349	138,933	643,429	(1,078,196)
สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้						
รอการตัดบัญชี - สุทธิ	920,739	2,154,027	(592,780)	(431,602)	(640,508)	1,074,009

19.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน		
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	228,754	380,089
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	96,491	1,458
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจากผลแตกต่างชั่วคราวและ		
การกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	592,780	431,602
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	918,025	813,149

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	5,305,921	5,793,219	5,301,951	5,739,170
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	1,061,184	1,147,834	1,061,184	1,147,834
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่าย				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	96,491	1,458	96,491	1,458
ผลกระทบทางภาษีสุทธิของรายได้				
หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือ				
ค่าใช้จ่ายทางภาษี	(239,650)	(336,143)	(239,650)	(336,143)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้				
ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	918,025	813,149	918,025	813,149

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ภาษีเงินได้ที่เกิดจาก		
(กำไร) ขาดทุน จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(728,687)	774,343
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขายที่โอน ไปรับรู้		
ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	85,258	303,853
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัย	2,921	(4,187)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในส่วนของ (กำไร) ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(640,508)	1,074,009

20. สินทรัพย์อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์อื่นประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
หลักประกันตราสารอนุพันธ์	-	49,500	-	49,500
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	100,917	100,917	100,917	100,917
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า	10,824	22,617	10,824	22,617
เงินมัดจำ	98,054	51,099	77,194	27,822
ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	81,250	555,220	81,250	555,220
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				
- ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	-	(17,074)	-	(17,074)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	14,716	18,585	14,716	18,503
อื่นๆ	125,079	116,521	110,600	103,592
รวมสินทรัพย์อื่น	430,840	897,385	395,501	861,097

21. หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	31 ธันวาคม 2562			31 ธันวาคม 2561		
	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	277,488,536	-	277,488,536	273,908,194	-	273,908,194
สำรองค่าสินไหมทดแทน						
ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรายงานแล้ว	151,578	(76,314)	75,264	172,489	(153,422)	19,067
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	82,884	-	82,884	93,163	-	93,163
สำรองเบี้ยประกันภัย						
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	1,451,634	(473,387)	978,247	1,322,760	(385,758)	937,002
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	191,174	-	191,174	231,318	-	231,318
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย	7,276,022	-	7,276,022	7,553,099	-	7,553,099
รวมหนี้สินจากสัญญาประกันภัย	286,641,828	(549,701)	286,092,127	283,281,023	(539,180)	282,741,843

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	31 ธันวาคม 2562			31 ธันวาคม 2561		
	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	277,488,525	-	277,488,525	273,908,102	-	273,908,102
สำรองค่าสินไหมทดแทน						
ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรายงานแล้ว	151,578	(76,314)	75,264	172,489	(153,422)	19,067
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	82,884	-	82,884	93,163	-	93,163
สำรองเบี้ยประกันภัย						
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	1,451,634	(473,387)	978,247	1,322,760	(385,758)	937,002
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	191,174	-	191,174	231,318	-	231,318
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย	7,276,022	-	7,276,022	7,553,099	-	7,553,099
รวมหนี้สินจากสัญญาประกันภัย	286,641,817	(549,701)	286,092,116	283,280,931	(539,180)	282,741,751

ในระหว่างปี 2562 และ 2561 ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้เข้าทำสัญญาประกันภัยต่อเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงจากการรับประกันภัย ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยการพิจารณาภาระความเสียหายสุทธิจากการรับประกันภัย โดยได้เปิดเผยภาระหนี้สินตามสัญญาประกันภัยในส่วนของความเสียหายรวมและความเสียหายสุทธิ

21.1 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือต้นปี	273,908,194	256,595,053	273,908,102	256,595,048
สำรองเพิ่มขึ้นจากกรมธรรม์ประกันภัยใหม่และกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังมีผลบังคับ	29,754,084	34,307,093	29,754,165	34,307,006
สำรองลดลงจากการจ่ายผลประโยชน์กรมธรรม์ประกันภัย				
ขาดอายุ การยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย ฯลฯ	(26,173,742)	(16,334,300)	(26,173,742)	(16,334,300)
สำรองเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน	-	(659,652)	-	(659,652)
ยอดคงเหลือปลายปี	277,488,536	273,908,194	277,488,525	273,908,102

21.2 สำรองค่าสินไหมทดแทน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สำรองค่าสินไหมทดแทน ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ยอดคงเหลือต้นปี	265,652	367,962
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีปัจจุบัน	2,244,800	2,061,319
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายระหว่างปี	(2,275,990)	(2,163,629)
ยอดคงเหลือปลายปี	234,462	265,652

21.3 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ยอดคงเหลือต้นปี	1,322,760	1,180,093
เบี้ยประกันภัยรับสำหรับปี	3,834,755	3,592,546
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ในปีปัจจุบัน	(3,705,881)	(3,449,879)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,451,634	1,322,760

21.4 ตารางค่าสินไหมทดแทนสุทธิ

21.4.1 ตารางค่าสินไหมทดแทนก่อนการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ก่อนปี 2557	2557	2558	2559	2560	2561	2562	รวม
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,787,490	2,071,233	2,069,141	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,870,819	2,141,194	-	-
- สองปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	1,872,145	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	1,872,145	2,143,935	2,149,283	13,075,808
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,649,319)	(1,661,350)	(1,737,009)	(1,857,197)	(1,872,070)	(2,140,585)	(1,923,816)	(12,841,346)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	2,344	1,005	1,501	720	75	3,350	225,467	234,462

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ก่อนปี 2556	2556	2557	2558	2559	2560	2561	รวม
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,788,556	1,968,053	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,871,946	-	-
- สองปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	1,875,618	2,057,545	12,589,565
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,730,441)	(1,650,860)	(1,660,975)	(1,736,598)	(1,857,095)	(1,871,379)	(1,816,565)	(12,323,913)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	15,516	803	1,380	1,912	822	4,239	240,980	265,652

21.4.2 ตารางค่าสินไหมทดแทนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ก่อนปี 2557	2557	2558	2559	2560	2561	2562	รวม
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,787,490	2,071,233	2,069,141	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,870,819	-	-	-
- สองปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,651,663	-	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,651,563	1,662,355	1,738,510	1,857,917	1,872,145	2,141,970	2,075,034	12,999,494
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,649,319)	(1,661,350)	(1,737,009)	(1,857,197)	(1,872,070)	(2,140,585)	(1,923,816)	(12,841,346)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	2,244	1,005	1,501	720	75	1,385	151,218	158,148

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ก่อนปี 2556	2556	2557	2558	2559	2560	2561	รวม
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,788,556	1,968,053	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,871,946	-	-
- สองปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,745,882	1,651,538	1,662,248	1,738,455	1,857,866	1,875,604	1,904,550	12,436,143
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,730,441)	(1,650,860)	(1,660,975)	(1,736,598)	(1,857,095)	(1,871,379)	(1,816,565)	(12,323,913)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	15,441	678	1,273	1,857	771	4,225	87,985	112,230

21.5 ข้อสมมติที่สำคัญ

21.5.1 ข้อสมมติที่ใช้ในการวัดมูลค่าสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีการวัดมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยระยะยาวด้วยวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Reserve : NPV) ซึ่งใช้วิธีการประมาณการกระแสเงินสดจากเบี้ยประกันภัยและผลประโยชน์จ่าย ภายใต้วิธี NPV บริษัทประมาณการเบี้ยประกันภัยที่จะได้รับด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย และใช้ข้อสมมติในการวัดมูลค่าโดยคำนึงถึงอัตราคิดลด อัตราการเสียชีวิต และอัตราการทุพพลภาพ โดยมีการบวกส่วนเพิ่ม (Margin) สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกรมธรรม์ วิธีการนี้จะไม่มีการใช้ข้อสมมติในเรื่องอัตราคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate)

ข้อสมมติที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(1) อัตราการตาย อัตราการเจ็บป่วย และอัตราการอยู่รอด

อ้างอิงตารางมรณะไทยประเภทสามัญและประเภทอุตสาหกรรม และตารางบำนาญไทย ซึ่งเป็นไปตามประกาศ คปภ.

(2) อัตราคิดลด

อัตราคิดลดในการคำนวณสำรอง ใช้อัตราดอกเบี้ยไม่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยและไม่สูงกว่าร้อยละ 6 ต่อปี

21.5.2 ข้อสมมติที่ใช้ในการวัดมูลค่าของสำรองค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ประมาณการค่าสินไหมทดแทนสำหรับสัญญาระยะสั้น โดยได้คำนึงค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน โดยข้อสมมติในการคำนวณจะใช้จากข้อมูลล่าสุดที่บริษัททราบ ณ วันที่รายงาน ซึ่งประมาณการจากข้อมูลที่เก็บจากในอดีตและการใช้ดุลยพินิจนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

21.6 ผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่ายประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
เงินค่ามรดกกรรม	64,284	136,552
เงินครบกำหนด	103,384	70,633
เงินจ่ายตามเงื่อนไข	21,735	22,171
เงินค่าเวนคืนกรรมธรรม์ประกันภัย	1,771	1,962
รวมผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย	191,174	231,318

21.7 หนี้สินอื่นตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 หนี้สินอื่นตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่ายประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
เงินฝากเนื่องจากกรรมธรรม์ประกันภัย	6,903,089	7,053,376
เบี้ยประกันรับล่วงหน้า	293,294	421,000
เจ้าหนี้กรณียกเว้นค่าเบี้ยประกันภัย	79,639	78,723
รวมหนี้สินอื่นตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย	7,276,022	7,553,099

22. เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดค้างเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อจำแนกตามประเภทหนี้สิน ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
เงินค้ำจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	1,128,743	585,436
รวมเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	1,128,743	585,436

23. ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานสำรอง				
ผลประโยชน์พนักงานระยะยาว				
(ดูหมายเหตุข้อ 23.1)	185,863	155,259	183,925	153,803
ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่น				
(ดูหมายเหตุข้อ 23.2)	27,997	23,378	27,952	23,309
รวมผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย	213,860	178,637	211,877	177,112

23.1 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน

ความเคลื่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม	155,259	193,385	153,803	191,781
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	30,604	(38,126)	30,122	(37,978)
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	185,863	155,259	183,925	153,803

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานและนโยบายการจ้างงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท พนักงานทุกคนมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามข้อกำหนดในกฎหมายแรงงาน เมื่อพนักงานครบเกษียณอายุ 60 ปี

23.2 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นสำหรับการทำงานกับกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นเวลานาน ความเคลื่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นสำหรับการทำงานกับกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นเวลานานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม	23,378	35,442	23,309	35,316
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	4,619	(12,064)	4,643	(12,007)
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	27,997	23,378	27,952	23,309

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจางานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562	2561	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562	2561
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	178,637	228,827	177,112	227,097
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	26,031	28,904	25,714	28,996
ต้นทุนดอกเบี้ย	6,288	7,437	6,234	7,381
ต้นทุนบริการในอดีต (กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	35,749	-	35,585
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	-	(3,499)	-	(3,492)
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติทางการเงิน	3,672	(6,923)	3,664	(6,908)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	(1,599)	(4,402)	(1,566)	(4,386)
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น : (กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	-	(35,790)	-	(35,604)
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติทางการเงิน	26,019	(4,939)	25,887	(4,915)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	(11,293)	19,542	(11,281)	19,586
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(13,895)	(86,269)	(13,887)	(86,228)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	213,860	178,637	211,877	177,112

กลุ่มบริษัทและบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 7 ล้านบาท (เฉพาะบริษัท : จำนวน 7 ล้านบาท) (2561: จำนวน 9 ล้านบาท เฉพาะบริษัท : จำนวน 8 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทประมาณ 21 ปี และ 22 ปี ตามลำดับ (เฉพาะบริษัท : 21 ปี และ 22 ปี ตามลำดับ)

ข้อสมมติที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562 (ร้อยละต่อปี)	2561 (ร้อยละต่อปี)	2562 (ร้อยละต่อปี)	2561 (ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลดสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน	2.13	3.52	2.13	3.52
อัตราคิดลดสำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	2.13	3.52	2.13	3.52
อัตราเงินเฟ้อของราคาทองรูปพรรณ	3.00	3.00	3.00	3.00
อัตราการขึ้นเงินเดือน	6.00	6.00	6.00	6.00
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน)	5.40, 10.70	5.40, 10.70	5.40, 10.70	5.40, 10.70
ราคาทองรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท (บาท)	22,050	20,200	22,050	20,200
อัตราภาระอ้างอิงจากตารางมรณะไทยพื้นฐานประเภทสามัญปี 2560 ที่ยังไม่ได้บวกส่วนที่เสียไว้				

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	ข้อสมมติเปลี่ยนแปลง	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	เพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละต่อปี	จำนวนผลประโยชน์ เพิ่มขึ้น (ลดลง)	จำนวนผลประโยชน์ เพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราคิดลด	0.25%	(5,516)	(5,489)
อัตราคิดลด	(0.25%)	5,740	5,712
อัตราเงินเฟ้อของราคาทอง	1.00%	2,017	2,011
อัตราเงินเฟ้อของราคาทอง	(1.00%)	(1,836)	(1,831)
อัตราการขึ้นเงินเดือน	0.25%	5,017	4,992
อัตราการขึ้นเงินเดือน	(0.25%)	(4,847)	(4,823)
อัตราการลาออกของพนักงาน	10.00%	(12,830)	(12,767)
อัตราการลาออกของพนักงาน	(10.00%)	13,945	13,878
ราคาทองรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท	10.00%	2,800	2,795
ราคาทองรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท	(10.00%)	(2,800)	(2,795)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากการยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติต่างๆ จะเกิดขึ้นแยกต่างหากจากข้อสมมติอื่นซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กัน

24. หนี้สินอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 หนี้สินอื่นประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
คำบำเหน็จค้ำจ่าย	515,501	640,822	514,031	639,660
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	284,318	234,006	283,912	233,148
เบี้ยประกันภัยที่ได้รับเงิน แล้วแต่กรมธรรม์ยังไม่อนุมัติ	46,867	93,021	46,867	93,021
เงินรับรองการโอนบัญชี	68,047	74,345	68,047	74,345
ภาษีธุรกิจเฉพาะค้ำจ่าย	148,716	140,295	148,716	140,295
เงินค้ำจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์	32,721	40,702	32,721	40,702
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้ำจ่าย	38,557	63,673	38,472	63,559
ผลประโยชน์พนักงานระยะสั้นค้ำจ่าย	25,231	61,753	25,231	61,753
เงินวางประกันตามสัญญาตราสารอนุพันธ์ อื่นๆ	35,500	-	35,500	-
รวมหนี้สินอื่น	1,226,094	1,372,766	1,215,357	1,362,192

25. ทุนที่ออกและชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

รายการกระทบยอดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562		
	หุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	
	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	พันบาท	พันบาท
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	1,707,566	1,707,566	3,360,993
ยอดคงเหลือ ณ วันปลายงวด	1,707,566	1,707,566	3,360,993
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561		
	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	พันบาท	พันบาท
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	1,707,566	1,707,566	3,360,993
ยอดคงเหลือ ณ วันปลายงวด	1,707,566	1,707,566	3,360,993

26. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบันบริษัทได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

27. ส่วนงานดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทนำเสนอข้อมูลส่วนงานดำเนินงานในรูปแบบเช่นเดียวกับการรายงานข้อมูลตามประเภทการรับประกันภัยที่ต้องรายงานแก่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) เนื่องจากฝ่ายบริหารเห็นว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินธุรกิจหลักในส่วนงานดำเนินงานที่รายงานเพียงส่วนงานเดียวคือธุรกิจประกันชีวิต และดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือ ประเทศไทย โดยส่วนงานในประเทศกัมพูชา มีจำนวนที่ไม่มีสาระสำคัญ ทั้งนี้ รายการที่นำเสนอในส่วนงานดำเนินงานนี้ สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด ด้านการดำเนินงานได้รับและสอบถามอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท คือ กรรมการผู้จัดการใหญ่

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานตามที่กล่าวไว้ข้างต้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
	ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตประเภทดั้งเดิม - แบบไม่มีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตประเภทบำนาญ - แบบไม่มีส่วนร่วม	ประกันอุบัติเหตุ	อื่น ๆ	รวม
	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ส่วนบุคคล		
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	34,815,759	831,480	45,085	-	35,692,324
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(1,343,318)	-	-	-	(1,343,318)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	33,472,441	831,480	45,085	-	34,349,006
หัก สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้					
เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	(39,515)	-	(1,731)	-	(41,246)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ					
จากการรับประกันภัยต่อ	33,432,926	831,480	43,354	-	34,307,760
รายได้ค่าจ้างและค่าพาหนะ	351,358	-	-	-	351,358
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	33,784,284	831,480	43,354	-	34,659,118
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว					
เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	2,898,905	681,517	-	-	3,580,422
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย					
และค่าสินไหมทดแทน - สุทธิจากการประกันภัยต่อ	34,686,638	72,641	5,215	-	34,764,494
ค่าจ้างและค่าพาหนะ	2,927,672	64,650	1,389	10,768	3,004,479
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	597,855	11,732	612	108	610,307
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	41,111,070	830,540	7,216	10,876	41,959,702

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต ประเภทดั้งเดิม - แบบไม่มี ส่วนร่วม ในเงินปันผล	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต ประเภทบำนาญ - แบบไม่มี ส่วนร่วม ในเงินปันผล	ประกัน อุบัติเหตุ ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	39,812,506	1,038,184	41,305	-	40,891,995
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(1,303,543)	-	-	-	(1,303,543)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	38,508,963	1,038,184	41,305	-	39,588,452
หัก สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	(33,780)	-	(457)	-	(34,237)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ จากการประกันภัยต่อ	38,475,183	1,038,184	40,848	-	39,554,215
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	374,928	-	-	-	374,928
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	38,850,111	1,038,184	40,848	-	39,929,143
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	16,631,705	681,350	-	-	17,313,055
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย และค่าสินไหมทดแทน - สุทธิจากการประกันภัยต่อ	24,496,828	167,563	6,854	-	24,671,245
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,342,867	111,575	792	9,850	3,465,084
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	839,443	17,043	671	19	857,176
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	45,310,843	977,531	8,317	9,869	46,306,560

28. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	820,241	1,048,121	814,267	1,042,617
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	169,085	177,927	168,664	177,478
ค่าภาษีอากร	4,958	5,320	4,958	5,320
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	642,145	539,179	642,105	538,554
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,636,429	1,770,547	1,629,994	1,763,969

29. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่ายพนักงาน				
รวมอยู่ในผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์				
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการ				
ค่าสินไหมทดแทน	34,403	35,989	34,403	35,989
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	22,296	23,526	22,296	23,526
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	820,241	1,048,121	814,267	1,042,617
รวม	876,940	1,107,636	870,966	1,102,132
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์				
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	169,085	177,927	168,664	177,478
รวม	169,085	177,927	168,664	177,478

30. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทและพนักงาน ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยกลุ่มบริษัทและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 ถึง 15 ของเงินเดือนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุงานของพนักงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัท ในระหว่างปี 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นจำนวนเงิน 37 ล้านบาท และ 40 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัท: 37 ล้านบาท และ 40 ล้านบาท ตามลำดับ)

31. ผลกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

ผลกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพื่อค้า	(12,493)	(15,580)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	401,993	59,522
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	(42,306)	18,034
รวมกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม	347,194	61,976

32. ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2562			2561		
จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	3,643,438	(728,687)	2,914,751	(3,871,715)	774,343	(3,097,372)
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริง จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(426,294)	85,258	(341,036)	(1,519,265)	303,853	(1,215,412)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลง ค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(155)	-	(155)	(496)	-	(496)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	(14,726)	2,921	(11,805)	21,187	(4,187)	17,000
รวม	3,202,263	(640,508)	2,561,755	(5,370,289)	1,074,009	(4,296,280)

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2562			2561		
จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	3,643,438	(728,687)	2,914,751	(3,871,715)	774,343	(3,097,372)
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริง จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(426,294)	85,258	(341,036)	(1,519,265)	303,853	(1,215,412)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	(14,606)	2,921	(11,685)	20,933	(4,187)	16,746
รวม	3,202,538	(640,508)	2,562,030	(5,370,047)	1,074,009	(4,296,038)

33. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกันแต่ละรายการ กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนี้ถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันสามารถสรุปได้ดังนี้

รายชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ประเภทกิจการ	ความสัมพันธ์กับบริษัท
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ธนาคาร	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	การถือหุ้นและมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท สรรชัยวิวัฒน์ จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ประกันชีวิต	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	การแพทย์	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด	อุตสาหกรรม	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒนา จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	ถือหุ้น โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ (1987) จำกัด	ให้เช่าทรัพย์สิน	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ยูเนียนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	อุตสาหกรรม	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท อาเซ็คคลังสินค้า จำกัด	ให้เช่าทรัพย์สิน	ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด	พาณิชย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ⁽¹⁾	จัดการกองทุน	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	หลักทรัพย์	เป็นบริษัทย่อยของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันวินาศภัย	เป็นบริษัทย่อย
บริษัท บางกอก มิทซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾	การแพทย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไอ-ไคเรลท์ ไลฟ์ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันชีวิต	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company	ประกันชีวิต	เป็นบริษัทย่อย

⁽¹⁾ กลุ่มบริษัทและบริษัทมีกรรมการร่วมกันกับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด และถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 5 พฤษภาคม 2561 เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีกรรมการร่วมกันกับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด อีกครั้ง

⁽²⁾ ถือเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัท บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและกิจการเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
เบียประกันภัยรับ	9,473	7,089	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
เบียประกันภัยต่อจ่าย	530,236	430,167	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	138,695	116,143	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ดอกเบี้ยรับ - เงินฝากธนาคาร ตัวสัญญา ใช้เงินและหุ้นกู้	415,381	426,266	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป
ดอกเบี้ยรับ - เงินให้กู้ยืม โดยมีทรัพย์สิน จำนองเป็นประกัน	4,782	3,954	อัตราเดียวกับอัตราที่กลุ่มบริษัทและบริษัทคิดให้กับผู้กู้ยืม ทั่วไปที่มีทรัพย์สินจำนอง
เงินปันผลรับ	413,655	288,319	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริการ	13,603	11,838	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดรายได้ค่าตอบแทนและ ค่าบริการต่อตารางเมตรต่อเดือน
รายได้ค่าธรรมเนียมนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์	73,021	38,166	เป็นปกติทางการค้าของธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
กำไร (ขาดทุน) จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและ แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	288,352	91,137	เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	1,251,458	1,704,705	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเบีย ประกันภัยรับ
ค่าสินไหมรับคืน	297,248	297,030	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าสินไหมจ่ายและค่าตรวจสอบสุขภาพ	19,669	19,433	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	175,382	157,059	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป
ค่าเบียประกันภัยจ่าย	4,217	2,499	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการ	72,422	71,847	สำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 90 บาทต่อเดือน ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 29 บาท ต่อเดือน ตามสัญญาเช่าระยะยาว และค่าเช่าตารางเมตร ละประมาณ 44 บาท และ 138 บาทต่อเดือน และค่าบริการ ตารางเมตรละประมาณ 91 บาทและ 307 บาทต่อเดือน สำหรับอาคารเช่าของสาขาเช่าตารางเมตรละประมาณ 100 บาท 150 บาท 188 บาท และ 315 บาทต่อเดือน และ ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 342 บาท และ 200 บาท ต่อเดือน
ค่าบริการอื่น ๆ	9,252	12,582	เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญาและเป็นราคาที่คิดกับสมาชิกใน อัตราโดยทั่วไป

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
บริษัทย่อย			
เบียประกันภัยรับ	106	-	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการ	569	569	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดค่าเช่าและค่าบริการ ต่อตารางเมตรต่อเดือน
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
เบียประกันภัยรับ	9,473	7,089	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
เบียประกันภัยต่อจ่าย	530,236	430,167	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	138,695	116,143	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
คอกเบียรับ - เงินฝากธนาคาร คิวสัญญาใช้ เงินและหุ้นกู้	415,359	426,245	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป
คอกเบียรับ - เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สิน จำนองเป็นประกัน	4,782	3,954	อัตราเดียวกับอัตราที่บริษัทคิดให้กับผู้ยืมทั่วไปที่มี ทรัพย์สินจำนอง
เงินปันผลรับ	413,655	288,319	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าธรรมเนียมนายหน้าซื้อขาย หลักทรัพย์	73,021	38,166	เป็นปกติทางการค้าของธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
กำไร (ขาดทุน) จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	288,352	91,137	เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	1,251,458	1,704,705	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเบีย ประกันภัยรับ
ค่าสินไหมรับคืน	297,248	297,030	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าสินไหมจ่ายและค่าตรวจสอบภาพ	19,669	19,433	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	175,297	156,969	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
ค่าเบียประกันภัยจ่าย	4,209	2,493	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการ	72,422	71,847	สำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 90 บาทต่อเดือน ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 29 บาท ต่อเดือน ตามสัญญาเช่าระยะยาว และค่าเช่าตารางเมตรละ ประมาณ 44 บาท และ 138 บาทต่อเดือน และค่าบริการ ตารางเมตรละประมาณ 91 บาทและ 307 บาทต่อเดือน สำหรับอาคารเช่าของสาขาเช่าตารางเมตรละประมาณ 100 บาท 150 บาท 188 บาท และ 315 บาทต่อเดือน และ ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 342 บาทและ 200 บาท ต่อเดือน
ค่าบริการอื่น ๆ	1,252	6,277	เป็นตามเงื่อนไขสัญญาและเป็นราคาที่คิดกับสมาชิกในอัตรา โดยทั่วไป

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางการจัดจำหน่าย Bancassurance มีจำนวนโดยประมาณร้อยละ 55.97 และร้อยละ 61.46 ของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย				
หนี้สินอื่น				
เงินมัดจำ	-	-	66	66
รวมหนี้สินอื่น	-	-	66	66
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
เงินฝากสถาบันการเงิน				
(รวมอยู่ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด)	1,187,103	578,555	1,175,978	570,847
สินทรัพย์ลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อขาย - ราคาทุน				
ตราสารทุนในประเทศ	3,075,507	2,185,247	3,075,507	2,185,247
หน่วยลงทุนในประเทศ	3,473,723	3,462,177	3,473,723	3,462,177
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย - ราคาทุน	6,549,230	5,647,424	6,549,230	5,647,424
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	1,931,899	2,007,586	1,931,899	2,007,586
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย - มูลค่ายุติธรรม	8,481,129	7,655,010	8,481,129	7,655,010
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - ราคาทุน/				
ราคาทุนตัดจำหน่าย				
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	2,945,000	2,945,000	2,945,000	2,945,000
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	5,869,412	5,729,391	5,869,412	5,729,391
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - ราคาทุน/				
ราคาทุนตัดจำหน่าย	8,814,412	8,674,391	8,814,412	8,674,391
เงินลงทุนทั่วไป - ตราสารทุนต่างประเทศ	11,167	11,167	11,167	11,167
เงินให้กู้ยืม	72,996	47,614	72,996	47,614
รวมสินทรัพย์ลงทุน	17,379,704	16,388,182	17,379,704	16,388,182

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
(หน่วย : พันบาท)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)				
ลูกหนี้จากการประกันภัยต่อ	305,912	222,375	305,912	222,375
ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและแลกเปลี่ยน				
เงินตราต่างประเทศ	7,399,499	8,139,953	7,399,499	8,139,953
สินทรัพย์อื่น				
เงินมัดจำ	9,631	11,161	9,631	11,161
รายได้ค้างรับ	6,659	5,867	-	-
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า	10,824	22,617	10,824	22,617
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	47	15	47	15
รวมสินทรัพย์อื่น	27,161	39,660	20,502	33,793
เจ้าหนี้จากการประกันภัยต่อ	326,522	145,082	326,522	145,082
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,386	1,626	1,386	1,626
เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและแลกเปลี่ยน				
เงินตราต่างประเทศ	7,341,284	8,155,733	7,341,284	8,155,733
หนี้สินอื่น				
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างจ่าย	157,807	268,975	157,807	268,975
เจ้าหนี้ค่าเบี่ยประกัน	8,740	8,439	-	-
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการค้างจ่าย	8	60	8	60
รวมหนี้สินอื่น	166,555	277,474	157,815	269,035

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญ ดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	82,183	71,439	82,183	71,439
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	3,270	2,688	3,270	2,688
รวมค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ	85,453	74,127	85,453	74,127

34. หลักทรัพย์ประกันวงไว้กับนายทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้วางหลักทรัพย์ประกันไว้กับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน
	ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	23,051	30,319	23,127	24,881

35. ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองวงไว้กับนายทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้วางหลักทรัพย์ไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยกับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน	ราคาทุน/ราคาทุน
	ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐบาล	59,503,696	79,720,334	58,433,626	65,717,481
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	4,599,986	5,097,301	4,899,967	5,359,018
รวม	64,103,682	84,817,635	63,333,593	71,076,499

36. เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต

เงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมต้นปี	384,720	343,828
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิตระหว่างปี	35,692	40,892
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมสิ้นปี	420,412	384,720

37. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	การดำเนินงานต่อเนื่อง		การดำเนินงานที่ยกเลิก		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (พันบาท)	4,387,856	4,980,056	(1,870)	(10,317)	4,385,986	4,969,739
จำนวนหุ้นสามัญ (พันหุ้น)	1,707,566	1,707,566	1,707,566	1,707,566	1,707,566	1,707,566
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (พันบาท)	2.570	2.916	(0.001)	(0.006)	2.569	2.910

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
กำไรสุทธิ (พันบาท)	4,383,926	4,926,021
จำนวนหุ้นสามัญ (พันหุ้น)	1,707,566	1,707,566
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (พันบาท)	2.567	2.885

38. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลจ่ายที่ประกาศจ่ายในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

	อนุมัติโดย	จำนวนเงินปันผลรวม (ล้านบาท)	จำนวนเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปีสำหรับปี 2561	มติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 และอนุมัติโดย คปภ. เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562	682	0.40
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการ ดำเนินงานสำหรับงวดหกเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2562	มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2562 และอนุมัติ โดย คปภ. เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562	545	0.32
รวมเงินปันผลจ่ายในระหว่างปี 2562		1,227	0.72
เงินปันผลประจำปีสำหรับปี 2560	มติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 และอนุมัติโดย คปภ. เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561	375	0.22
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการ ดำเนินงานสำหรับงวดหกเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2561	มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561 และอนุมัติ โดย คปภ. เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561	546	0.32
รวมเงินปันผลจ่ายในระหว่างปี 2561		921	0.54

39. ภาระผูกพัน

- 39.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทได้ทำสัญญาก่อสร้างอาคารกับบริษัทภายในประเทศ เป็นจำนวนเงิน 458.20 ล้านบาท และ 55.47 ล้านบาท ตามลำดับ และกลุ่มบริษัทและบริษัท มีภาระผูกพันคงเหลือที่ต้องจ่ายตามสัญญาเป็นจำนวน 336.32 ล้านบาท และ 34.40 ล้านบาท ตามลำดับ
- 39.2 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคาร รถยนต์ และอุปกรณ์ อายุของสัญญามีระยะเวลาประมาณ 1 ถึง 5 ปี สำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคาร และ ประมาณ 1 ถึง 5 ปี สำหรับการเช่ารถยนต์และอุปกรณ์ สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	10.63	1.24	11.87
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	15.59	11.10	26.69
สัญญาบริการ	7.65	-	7.65
รวม	33.87	12.34	46.21

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	20.40	9.69	30.09
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	17.67	15.02	32.69
สัญญาบริการ	6.75	0.02	6.77
รวม	44.82	24.73	69.55

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	10.63	1.24	11.87
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	15.53	11.10	26.63
สัญญาบริการ	7.65	-	7.65
รวม	33.81	12.34	46.15

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	20.40	9.69	30.09
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	17.52	14.96	32.48
สัญญาบริการ	6.73	-	6.73
รวม	44.65	24.65	69.30

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ค่าเช่าที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 40.70 ล้านบาท (วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 51.04 ล้านบาท)

- 39.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจต้องฝากเงินในอนาคตจากเงื่อนไขการลงทุนตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 11.6 (1) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

จ่ายภายใน	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
1 ปี	900,000	1,200,000

- 39.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 2.0 ล้านบาท และ 2.2 ล้านบาท ตามลำดับ

40. คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีคดีถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายและคดีความยังไม่สิ้นสุดจำนวนรวมประมาณ 8 ล้านบาท และ 12 ล้านบาท ตามลำดับ จากการเป็นผู้รับประกันภัย กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่ได้ตั้งสำรองเพื่อความเสียหายจากคดีความดังกล่าว เนื่องจากยังคงมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับผลของการพิจารณาคดี

41. การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีราคาตลาดเป็นเทคนิคในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องหรือไม่สามารถหารราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทและบริษัทย่อยจะใช้วิธีราคาทุนหรือวิธีรายได้เป็นเทคนิคในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ดังกล่าวแทน

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ในการนำเทคนิคการวัดมูลค่ายุติธรรมข้างต้นมาใช้ กิจการต้องใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (observable inputs) ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมให้มากที่สุด

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง มูลค่ายุติธรรม กำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมออกเป็น 3 ระดับ ตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์อย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (unobservable inputs) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า				
ตราสารทุน	20,856	-	-	20,856
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุน	44,026,206	6,061,380	-	50,087,586
ตราสารหนี้	-	30,016,803	-	30,016,803
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
ตราสารหนี้	-	247,775,543	12,518,322	260,293,865
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	22,646	22,646
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	1,598,446	-	1,598,446
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	145,718	-	145,718
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	10,020,927	10,020,927
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	-	-	1,747,785	1,747,785
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	8,827	-	8,827

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า				
ตราสารทุน	33,497	-	-	33,497
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุน	39,533,401	6,083,698	-	45,617,099
ตราสารหนี้	-	29,554,842	-	29,554,842
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนที่จะต้องนครบกำหนด				
ตราสารหนี้	-	220,003,790	13,565,293	233,569,083
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	23,127	23,127
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	551,362	-	551,362
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	125,015	-	125,015
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	8,588,670	8,588,670
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	-	-	3,767,208	3,767,208
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	143,304	-	143,304
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	713	-	713

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

42. ความเสี่ยงของบริษัทประกันชีวิต

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร บริษัทจึงกำหนดให้ บริษัทและกลุ่มบริษัท ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกรอบนโยบายและมาตรฐานในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ดีของบริษัท โดยกำหนดให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องระบุความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นทั้งในด้านฐานะการเงินและชื่อเสียงของบริษัทและกลุ่มบริษัท

ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราการตาย อัตราการเจ็บป่วย อัตราความคงอยู่ หรืออัตราค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากอัตราค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ ทำให้เกิดผลกระทบทางลบกับผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท ซึ่งการบริหารความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยของกลุ่มบริษัทและบริษัทเริ่มจากการพัฒนาแบบประกัน โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทมีคณะทำงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างแนวคิดและพัฒนาสินค้าให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทและบริษัท

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทยังมีการกำหนดแนวทางในการพิจารณารับประกันที่เป็นมาตรฐานตามแบบประกัน อายุ และเพศไว้อย่างชัดเจนในการคัดเลือกภัยจากกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการทำประกันชีวิต โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ อัตราภาระ ความคงอยู่ของกรรมธรรม์ หรือความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัยของผู้เอาประกันด้วยเช่นกัน และเมื่อรับประกันภัยแล้ว กลุ่มบริษัทและบริษัทยังได้ดำเนินการประเมินความเพียงพอของสำรองประกันภัยและเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและสูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้มั่นใจว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทจะสามารถรองรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการทบทวนข้อสมมติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าข้อสมมติที่ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการทดสอบความพอเพียงของหนี้สินและการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ความเสี่ยงหลักด้านการรับประกันภัยของกลุ่มบริษัทและบริษัท ประกอบไปด้วย

(1) อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้กลุ่มบริษัทและบริษัท มีแนวทางการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดให้คณะทำงานบริหารเงินกองทุนคอยติดตาม ประเมินและ รายงานปัจจัยเสี่ยงและดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (KRI : Key Risk Indicators) อย่างใกล้ชิด รวมถึงการบริหาร สินทรัพย์และหนี้สิน (Asset and Liability Management: ALM) ด้วยการทำ Duration Matching เพื่อลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยทั้งในฝั่งของสินทรัพย์และหนี้สิน และ ทดสอบภาวะวิกฤต (Stress test) ภายใต้สถานการณ์สมมติต่างๆ (Scenario test) ทั้งปัจจุบันและ ล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการวางแผนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินได้อย่างเหมาะสม

(2) ความเสี่ยงด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง ข้อบกพร่องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรายใหม่จากช่องทางธนาคาร ในสัดส่วนที่สูง กลุ่มบริษัทและบริษัทจึงมีการบริหารความเสี่ยงในการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยการ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มสัดส่วนของรายได้จากช่องทางอื่นๆ อาทิ ช่องทางการขายผ่านตัวแทน ช่องทางขายแบบประกันภัยกลุ่ม และช่องทางการขายผ่านทางโทรศัพท์ ให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเพิ่ม ช่องทางขายใหม่ คือ ช่องทางขายออนไลน์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการนำเทคโนโลยี เข้ามาสนับสนุนการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า พร้อมทั้งมีการทบทวนการกำหนด ราคากับการออกแบบและปัจจัยต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ใหม่ ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และอนุมัติผลิตภัณฑ์ ผ่านคณะทำงานพัฒนาผลิตภัณฑ์

ความอ่อนไหวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวด้วยวิธีสำรองเบี้ย ประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Valuation: NPV) ซึ่งใช้ข้อสมมติคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ตลอดอายุกรมธรรม์ (Lock-in Assumption) ส่งผลให้การคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญา ประกันภัยระยะยาวไม่ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ย อัตราการขาดอายุ หรืออัตราคิดลดที่เปลี่ยนแปลง ใดๆก็ตาม เนื่องจากการทดสอบความพอเพียงของหนี้สินทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานนั้นจัดทำ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่กับสำรองตามวิธีสำรองประกันภัย แบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) ซึ่งใช้ข้อสมมติที่เป็นปัจจุบัน และเนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นแบบรับรองของผลประโยชน์ ทำให้ปัจจัยที่มี ผลกระทบมากที่สุดในการคำนวณสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม ได้แก่ อัตราคิดลด ซึ่งคำนวณ

จาก Risk-free rate + illiquidity premium ดังนั้น ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้สำรองประกันภัยแบบเบี่ยงประกันภัยรวมมีจำนวนที่ลดลงและต่ำกว่าสำรองเบี่ยงประกันภัยสุทธิชำระคงที่ กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่ต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุนในทางตรงกันข้าม ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงมีอัตราที่ลดลงจะส่งผลให้สำรองประกันภัยแบบเบี่ยงประกันภัยรวมมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น ในกรณีที่สำรองประกันภัยแบบเบี่ยงประกันภัยรวมเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าจำนวนตามสำรองเบี่ยงประกันภัยสุทธิชำระคงที่ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะต้องรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุนจากผลการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่มีจำนวนของสำรองที่ตั้งเพิ่มเติมจากการทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน เนื่องจากสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่บริษัทได้บันทึกในงบการเงินนั้นเพียงพออยู่แล้ว และในกรณีที่ทดสอบการลดลงของอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 0.25 บริษัทไม่มีภาระสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่ต้องตั้งเพิ่มเติมเช่นกัน

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทไม่มีจำนวนของสำรองที่ตั้งเพิ่มเติมจากการทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน เนื่องจากสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่บริษัทได้บันทึกในงบการเงินนั้นเพียงพออยู่แล้ว และในกรณีที่ทดสอบการลดลงของอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 0.25 กลุ่มบริษัทและบริษัทจะมีสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่ต้องตั้งเพิ่มเติม 418 ล้านบาท

สำรองค่าสินไหมทดแทน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสำรองค่าสินไหมทดแทนสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้น สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่กลุ่มบริษัทและบริษัทยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ด้วยข้อสมมติที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยข้อสมมติสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการประมาณการ คือ อัตราเงินเฟ้อของค่ารักษาพยาบาลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจทำให้สำรองที่ประมาณการไว้ต่ำกว่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสัดส่วนของเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนเมื่อเปรียบเทียบกับสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวนั้น มีอัตราส่วนต่ำกว่าร้อยละ 1 ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติของการคำนวณเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนนี้ จึงไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรหรือขาดทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทจึงไม่ได้ทำการทดสอบความอ่อนไหวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเกี่ยวกับสำรองค่าสินไหมทดแทน

การกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวคือความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านการกระจุกตัวโดยการจัดสัดส่วนการขายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตให้กระจายในกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายทั่วภูมิภาคในประเทศไทย โดยเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบจากการกระจุกตัวของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทและบริษัท ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มอัตราการมรณะของประชากร ด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ปัจจุบันซึ่งส่งผลให้ประชากรมีอายุเฉลี่ยที่ยืนยาวนานขึ้นอาจส่งผลกระทบการจ่ายผลประโยชน์ที่เพิ่มสูงขึ้นต่อผลิตภัณฑ์ประเภทบำนาญ
2. การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทางด้านตลาดการเงิน เช่น การลดลงของอัตราดอกเบี้ยอย่างมีสาระสำคัญอาจส่งผลกระทบทางลบต่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีการรับรองผลประโยชน์ตามกรมธรรม์

ตารางแสดงการกระจุกตัวของหนี้สินสัญญาประกันภัย โดยแยกตามผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม							
	หนี้สินตามสัญญาประกันภัยก่อนการประกันภัยต่อ							
	31 ธันวาคม 2562				31 ธันวาคม 2561			
	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต	ผลิตภัณฑ์ ประเภทบำนาญ	การประกันกลุ่ม		ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต	ผลิตภัณฑ์ ประเภทบำนาญ	การประกันกลุ่ม	
	- แบบไม่มี	- แบบไม่มี	เพิ่มเติม	รวม	- แบบไม่มี	- แบบไม่มี	เพิ่มเติม	รวม
	ส่วนร่วม	ส่วนร่วม	และสัญญา		ส่วนร่วม	ส่วนร่วม	และสัญญา	
	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	เพิ่มเติม	รวม	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	เพิ่มเติม	รวม
สำรองประกันภัยสำหรับ								
สัญญาประกันภัยระยะยาว	273,286,090	4,202,446	-	277,488,536	270,387,265	3,520,929	-	273,908,194
สำรองค่าสินไหมทดแทน	-	-	234,462	234,462	-	-	265,652	265,652
รวม	273,286,090	4,202,446	234,462	277,722,998	270,387,265	3,520,929	265,652	274,173,846

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องคือความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการที่บริษัทและบริษัทย่อยไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดและ/หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอตามความต้องการและทันต่อเวลาที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะต้องนำไปชำระภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทเพื่อทำให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562			
	0 - 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม
สินทรัพย์				
สินทรัพย์จากการประกันต่อ	549,701	-	-	549,701
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ⁽¹⁾	156,349,284	90,148,697	134,554,930	381,052,911
รวมสินทรัพย์	156,898,985	90,148,697	134,554,930	381,602,612
หนี้สิน				
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ⁽²⁾	115,193,227	98,643,657	194,726,222	408,563,106
สำรองค่าสินไหมทดแทน	234,462	-	-	234,462
รวมหนี้สิน	115,427,689	98,643,657	194,726,222	408,797,568

⁽¹⁾ ยอดรวมเงินต้นและดอกเบี้ย

⁽²⁾ จำนวนเงินก่อนคิดลด

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	0 - 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม
สินทรัพย์				
สินทรัพย์จากการประกันต่อ	539,180	-	-	539,180
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ⁽¹⁾	148,629,756	92,617,315	138,984,706	380,231,777
รวมสินทรัพย์	149,168,936	92,617,315	138,984,706	380,770,957
หนี้สิน				
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ⁽²⁾	97,495,121	125,294,167	165,041,664	387,830,952
สำรองค่าสินไหมทดแทน	265,652	-	-	265,652
รวมหนี้สิน	97,760,773	125,294,167	165,041,664	388,096,604

⁽¹⁾ ยอดรวมเงินต้นและดอกเบี้ย

⁽²⁾ จำนวนเงินก่อนคิดลด

43. เครื่องมือทางการเงิน

43.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้ำรับ สินทรัพย์/หนี้สินจากการประกันภัยต่อเงินให้กู้ยืมและเงินลงทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการกระจุกตัวของสินเชื่อซึ่งเกิดจากเงินให้กู้ยืมและเบี้ยประกันภัยค้ำรับอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้กู้ยืมและผู้เอาประกันภัยของบริษัทกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศ และมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงคือมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวตามที่แสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืม โดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน ไม่มีสาระสำคัญ เนื่องจากกลุ่มบริษัทและบริษัทให้ผู้เอาประกันกู้ยืมเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่ามูลค่าเงินสดตามกรรมธรรม์ที่มีกับกลุ่มบริษัทและบริษัท และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืม โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน มีมูลค่าสูงสุดเท่ากับมูลค่าของเงินกู้ยืมหักด้วยมูลค่าที่กลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถรับชำระคืนจากสินทรัพย์ที่นำมาจำนอง

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยหมายถึง ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในหลักทรัพย์และเงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์ทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	31 ธันวาคม 2562		
	อัตราดอกเบี้ย		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	1,007,820	1,151,993	11,282,070
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,913,117
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	600,000	100,721,528
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,762,320
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	8,477,915
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	1,747,933
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	206
รวม	1,007,820	1,751,993	270,905,089

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	31 ธันวาคม 2561		
	อัตราดอกเบี้ย		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	858,148	1,752,515	7,214,929
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,658,605
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	92,348,928
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,971,385
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,400,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,798,115
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	3,761,948
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	1,478
รวม	858,148	4,352,515	263,155,388

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562		
	อัตราดอกเบี้ย		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ย คงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	937,510	1,147,786	11,282,070
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,913,117
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	600,000	100,721,528
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,762,320
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	8,477,915
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	1,747,933
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	206
รวม	937,510	1,747,786	270,905,089

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561		
	อัตราดอกเบี้ย		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ย คงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	781,406	1,749,449	7,214,929
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,658,605
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	92,348,928
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,971,385
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,400,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,798,115
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	3,761,948
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	1,478
รวม	781,406	4,349,449	263,155,388

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				
	31 ธันวาคม 2562				
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย (ร้อยละต่อปี)
รายการเทียบเท่าเงินสด	11,282,070	-	-	11,282,070	1.19
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	1,598,869	21,934,762	117,379,486	140,913,117	3.97
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	5,576,758	40,055,385	55,089,385	100,721,528	3.84
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	400,000	3,616,659	3,745,661	7,762,320	3.85
เงินให้กู้ยืม					
เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	374,242	1,231,595	142,096	1,747,933	6.29
เงินให้กู้ยืมอื่น	153	-	53	206	6.00
รวม	19,232,092	66,838,401	176,356,681	262,427,174	

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				
	31 ธันวาคม 2561				
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย (ร้อยละต่อปี)
รายการเทียบเท่าเงินสด	7,214,929	-	-	7,214,929	1.47
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,868,911	16,298,787	116,490,907	140,658,605	4.02
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	1,848,300	30,802,422	59,698,206	92,348,928	4.26
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	160,000	3,068,298	4,743,087	7,971,385	4.45
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	3,400,000	-	-	3,400,000	2.82
เงินให้กู้ยืม					
เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	945,654	1,217,542	1,598,752	3,761,948	5.73
เงินให้กู้ยืมอื่น	1,425	-	53	1,478	6.00
รวม	21,439,219	51,387,049	182,531,005	255,357,273	

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับการลงทุนในพันธบัตรและหน่วยลงทุนที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ตกลงทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	678.3	739.1	587.8	686.0	31.05	32.31
เยน	300.0	475.3	1,327.9	1,340.9	0.28	0.29
ยูโร	48.7	47.7	43.0	39.1	34.75	38.15
กีบ	40,824.0	40,824.0	-	-	0.0036	0.0038
เหรียญสิงคโปร์	91.7	89.6	112.9	83.3	22.77	23.96

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงเหลือดังนี้

สกุลเงิน	จำนวนที่ซื้อคงเหลือ		อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา		วันครบกำหนดตามสัญญา	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)			
เหรียญสหรัฐอเมริกา	587.8	686.0	29.25 - 36.30	29.25 - 36.30	ก.พ. 2563 - ต.ค. 2569	ม.ค. 2562 - ต.ค. 2569
เยน	1,327.9	1,340.9	0.2811 - 0.2955	0.2909 - 0.3062	ม.ค. 2563 - ธ.ค. 2563	ม.ค. 2562 - ธ.ค. 2562
ยูโร	43.0	39.1	34.71 - 38.27	37.518 - 39.92	ก.พ. 2563 - มิ.ย. 2571	ม.ค. 2562 - ก.ย. 2571
เหรียญสิงคโปร์	112.9	83.3	22.093 - 22.744	23.57 - 24.47	ม.ค. 2563 - ส.ค. 2563	ม.ค. 2562 - มิ.ย. 2562

43.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ตารางต่อไปนี้เป็นการสรุปเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชี และมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่มีสาระสำคัญ

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,441,883	13,441,883	9,825,592	9,825,592
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนเพื่อค้า	20,856	20,856	33,497	33,497
เงินลงทุนเพื่อขาย	80,104,389	80,104,389	75,171,941	75,171,941
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	219,980,163	260,293,865	217,424,076	233,569,083
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	927,867	1,598,446	231,179	551,362
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	70,254	145,718	43,708	125,015
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันค้ำประกัน	8,477,915	10,020,927	7,798,115	8,588,670
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	1,747,933	1,747,785	3,761,948	3,767,208
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	16,686	22,646	17,752	23,127
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	78,799	8,827	630,372	143,304
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	39,474	-	13,922	713

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	13,367,366	13,367,366	9,745,784	9,745,784
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนเพื่อค้า	20,856	20,856	33,497	33,497
เงินลงทุนเพื่อขาย	80,104,389	80,104,389	75,171,941	75,171,941
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	219,980,163	260,293,865	217,424,076	233,569,083
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	927,867	1,598,446	231,179	551,362
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	70,254	145,718	43,708	125,015
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	8,477,915	10,020,927	7,798,115	8,588,670
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	1,747,933	1,747,785	3,761,948	3,767,208
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	16,686	22,646	17,752	23,127
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	78,799	8,827	630,372	143,304
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	39,474	-	13,922	713

บริษัทมีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- 2) เงินลงทุนในตราสารหนี้ แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด หรือคำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือตลาดที่เกี่ยวข้องอื่น
- 3) เงินลงทุนในตราสารทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด
- 4) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกันประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรที่ปลอดดอกเบี้ย
- 5) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดปัจจุบันของเงินให้สินเชื่อประเภทเดียวกัน ทั้งนี้มูลค่าที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินมีจำนวนใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม
- 6) มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ประมาณโดยการใช้มูลค่ายุติธรรมที่ได้จากธนาคารคู่ค้า

44. การบริหารจัดการทุนของบริษัทประกันชีวิต

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนของกลุ่มบริษัทและบริษัท คือ การจัดให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมการดำรงไว้ ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงเงินกองทุนให้ตามความเสี่ยงเป็นไปตามข้อกำหนดของ คปภ.

45. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 คณะกรรมการบริษัทมีมติพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.33 บาท ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวบริษัทจะต้องได้รับการอนุมัติจากมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

46. การจัดประเภทรายการใหม่

รายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้มีการจัดประเภทใหม่ให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ดังนี้

รายการ	รายการที่แสดงไว้เดิม	รายการที่แสดงใหม่	งบการเงินรวม จำนวนเงิน (พันบาท)	งบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวนเงิน (พันบาท)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	หนี้สินอื่น	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	43,256	43,256

งบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้มีการจัดประเภทใหม่ให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการใหม่ข้างต้นแล้ว

47. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563